

Zadarmo

Noviny o živote Bratislavy,
jej mestských častí
a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú dvakrát v mesiaci
v náklade 159 000 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava
pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny

Redakcia:

Gorkého 6, Bratislava 811 01
Telefón a fax 544 100 28
Administrácia
a príjem inzercie tamtiež.
Vytlačil AVI line, s.r.o.
Do poštových schránok
bratislavských domácností
roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 5. novembra 1998

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Ročník I. ~ Číslo 6

Komunálne volby budú 19. decembra

BRATISLAVA

Nová slovenská vláda na svojom prvom zasadnutí schválila poslancov návrhy zákona o predĺžení volebného obdobia orgánov samosprávy a zákona o komunálnych voľbách. Súčasne navrhla parlamentu, aby sa voľby konali v sobotu 19. decembra.

Pôvodne komunálne voľby na Slovensku mali byť 13. a 14. novembra, ale po zverejnení rozhodnutia Ústavného súdu, niektoré podstatné časti zákona o komunálnych voľbách stratili účinnosť. Preto bolo potrebné konanie volieb do orgánov miestnej samosprávy presunúť na neskorší termín a upraviť zákon o komunálnych voľbách tak, aby bol v súlade s ústavou. Ústavný zákon o odklade komunálnych volieb by mal ich vykonaním zaniknúť.

Príčinou tohto netradičného riešenia je novela zákona o komunálnych voľbách, ktorú v júli prijali poslanci HZDS, SNS a ZRS. Ako sa neskôr potvrdilo, niektoré časti tohto zákona boli v rozpore s ústavou a po zverejnení nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov prestali byť účinné. Ak by sa mali voľby konať podľa takto „okypťeného“ zákona v pôvodnom novembrovom termíne, boli by nevykonateľné. Preto bolo potrebné prijať opatrenia, ktoré by zabezpečili konanie komunálnych volieb v súlade s ústavou. Nový parlament o návrhu ústavného zákona, ktorým sa predlžuje volebné obdobie samosprávnych orgánov a odkladajú komunálne voľby na 19. decembra, začal rokovať na svojej prvej riadnej schôdzi.

Návrh zákona počítá okrem iného s niektorými skrátenými termínmi - volebná kampaň má trvať len 15 dní a voľby sa uskutočnia v jeden deň. (ado)

Zmenili nám telefónne číslo!

BRATISLAVA

Od nedele 1. novembra Slovenské telekomunikácie len v Bratislave prečíslovali vyše 200 000 telefónnych staníc. Na 8-miestne čísla boli zmenené všetky telefónne čísla okrem tých, ktoré sa začínajú na 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39. Medzi telefónnymi číslami, ktoré boli zmenené je aj číslo našej redakcie. Nové telefónne číslo redakcie Bratislavských noviniek je 544-100-28.

Informácie o prečíslovaní, prečíslovaní predvolieb a osobitných zmien telefónnych čísel v UTO Bratislava sú poskytované na čísle 128. Slovenské telekomunikácie upozorňujú všetkých účastníkov telefónnej siete, aby nové čísla oznámili svojim priateľom, známym a obchodným partnerom. (red)

Práce na dokončení nového obchodného domu Atlon na Námestí SNP v týchto dňoch finišujú. Vo vynovených priestoroch bývalého kina Atlon, do konca osemdesiatych rokov známeho pod názvom Praha, bude na štyroch poschodiach 23 obchodov s rôznym druhom tovaru. Obchodný dom otvoria už 21. novembra. FOTO - Vladimír Mišauer

Na Námestí SNP otvoria nový obchodný dom

STARÉ MESTO

Dvadsaťdruháho novembra otvoria v priestoroch bývalého kina Praha na Námestí SNP nový obchodný dom. Objekt, patriaci Hospitálskej reholi sv. Jána z Boha - Milosrdní bratia, sa začal rekonštruovať koncom minulého roku. Po viacerých neúspešných pokusoch o rekonštrukciu kina dostala priestory do prenájmu spoločnosť Euro-Building, ktorá sa rozhodla, rešpektujúc požiadavku rehole, aby nové podnikateľské aktivity neodporovali cirkevným princípom, vybudovať tu štýlový obchodný dom.

Nový obchodný dom na Námestí SNP ponesie pôvodný názov kina - Atlon, ktoré tu fungovalo do konca osemdesiat-

tych rokov ako kino Praha. Na štyroch podlažiach budú rozmiestnené samostatné predajné kóje 23 obchodov s rôznym sortimentom tovaru. Zákazníci si tu budú môcť kúpiť kvalitné značkové oblečenie, obuv, koženú galantériu, parfums, hudobné nosiče, elektroniku, v ponuke bude hodinársky tovar, zlaté a strieborné klenoty, ručne tkané a drevené výrobky, suveníry, šatníkové skrine, kuchyne a doplnky. Svoje miesto tu bude mať i vizážista, cestovná kancelária a malé espresso s občerstvením.

Ústredným priestorom obchodného centra je pôvodná kinosála s javiskom a balkónmi. Kovovým zábradlím lemované balkóny boli rozšírené tak, aby na nich mohli byť umiestnené obchodné kóje.

Dve horné podlažia sú prepojené točítym schodiskom, ktoré bude spájať ďalšie predajné plochy. Všetky štyri podlažia sú spojené jestvujúcimi schodiskami a osobným výtahom, ktorý zabezpečuje bezbariérový prístup na každé poschodie obchodného domu. Horné tri podlažia sú otvorené, takže spod kupolovitého stropu budete mať celý vnútorný priestor ako na dlani. Vstup do obchodného domu bude z Námestia SNP pasážou na mieste pôvodného vchodu do kina.

Nový obchodný dom Atlon svojim vzhľadom a výzdobou interiéru zachováva pôvodný ráz budovy. Bude otvorený sedem dní v týždni, v pondelok až piatok od 10. do 20. hodiny a cez víkend od 9. do 17. hodiny. (mer)

Práce budú pokračovať spracovaním štúdií

Pred niekoľkými týždňami sa začal na Námestí SNP a Hurbanovom námestí inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum, ktorý je súčasťou prípravy revitalizácie Námestia SNP. O jeho pokračovaní a čiastočných výsledkoch nám porozprávala Elena PETKOVÁ z Miestneho úradu Staré Mesto, ktorá zabezpečuje činnosť projektového manažmentu a riadenie projektu revitalizácie Námestia SNP.

- V prvej etape, ktorá sa skončila 15. októbra, bol vykonaný orientačný inžiniersko-geologický prieskum s hydrogeologickými a geologickými vrtmi, statickými skúškami. Výsledky prvej etapy sa v súčasnosti spracúvajú. Práce na overovaní geologických podmienok plynulo pokračujú druhou etapou, ktorá bude ukončená v decembri tohto roku.

Naš rozhovor

Realizujú sa okrem prieskumu aj ďalšie práce na príprave projektu revitalizácie námestia?

- Áno, v súčasnosti sa spracúva dopravnoprevádzkové overenie projektovaných podzemných garáží na Námestí SNP, pripravili sme tiež prezentačný materiál projektu. Práce budú pokračovať spracovaním stavebno-technického overenia stavby, ktoré by malo s presnosťou na 80 percent vyčíslit náklady na stavbu a bude podkladom na spracovanie balíka ekonomických a finančných štúdií.

V utorok 3. novembra podpísala mestská časť Staré Mesto s firmou KPMG Slovensko zmluvu o výkone konzul-

tačných služieb pre projekt revitalizácie Námestia SNP.

- Spoločnosť KPMG Slovensko, ktorá uspela v konkurze, bude nápomocná pri formulovaní podmienok pre súťaž, ktoré sa pripravujú v súvislosti s projektom. Pôjde o súťaž na výber dodávateľa štúdie realizovateľnosti projektu, na spracovanie marketingovej a úvodnej finančnej štúdie a na štúdie posúdenia vplyvu stavby na životné prostredie. Tieto štúdie by mali byť vypracované do konca apríla budúceho roku. Konzultantská firma bude oponovať vypracovávanie štúdií, aby zodpovedali vo svete zaužívaným kritériám a parametrom. Konzultant by mal potvrdiť dôveryhodnosť štúdií a kredibilitu celého projektu.

Zhovárať sa Milan Šeršík

Konzultantom projektu sa stala KPMG

STARÉ MESTO

V utorok 3. novembra podpísali na Miestnom úrade Staré Mesto zmluvu o výkone konzultačných služieb pre projekt revitalizácie Námestia SNP. Starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovič a konateľ svetovej konzultačnej firmy KPMG Slovensko Richard Farkaš svojimi podpismi potvrdili spoluprácu pri zabezpečení konzultačných činností pre prípravu predprojektivej etapy projektu.

Podľa zmluvy bude spoločnosť KPMG Slovensko mestskej časti Staré Mesto pomáhať pri výbere postupov, podkladov a podmienok na výber dodávateľov marketingovej štúdie, úvodnej finančnej štúdie a štúdie realizovateľnosti. Firma ako nezávislý konzultant vypracuje vlastnú správu k spracovaným štúdiám a bude vystupovať ako poradca mestskej časti. (brn)

Václav Havel v Bratislave

BRATISLAVA

V sobotu 7. novembra navštívi Bratislavu český prezident Václav Havel. V rámci svojej jednodňovej návštevy si prezrie centrum mesta, výstavu fotografií a stretne sa s predstaviteľmi slovenskej vlády a parlamentu.

Jeho návšteva sa uskutoční na pozvanie Centra pre európsku politiku, Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, Inštitútu pre verejné otázky a Nadácie Michala Kováča a Václava Havla. (brn)

Viedeň ocenila Petra Kresánka

VIEDEŇ

Primátor Bratislavy Peter Kresánek si koncom októbra prevzal z rúk viedenského starostu a predsedu krajskej vlády spolkovéj krajiny Viedeň Michaela Häupla Veľké zlaté vyznamenanie za zásluhy o Viedeň. Medzi držiteľmi tohto ocenenia sú viaceré osobnosti politického a spoločenského života, napríklad primátori Prahy a Budapešti Jan Koukal a Gábor Demszky či bývalý spolkový kancelár Franz Vranitzky.

Na slávnostnom ceremoniáli v Červenom salóne Viedenskej radnice, na ktorom sa zúčastnil i bývalý viedenský starosta Helmut Zilk a bývalý vicekancelár Rakúska Erhard Busek, starosta Viedne Michael Häupl nazval P. Kresánka priekopníkom oživenia spolupráce medzi oboma mestami v duchu ich tradičného historického partnerstva ako dvoch geograficky najbližšie položených hlavných miest v Európe. (brn)

Muchovo námestie očami architektov

PETRŽALKA

V Klube 22 na Vavilovovej ulici v Petržalke sa od 9. do 15. novembra uskutoční výstava Muchovo námestie očami architektov. Jej organizátorom je spoločnosť Metro, a.s. Na výstave sú práce architektov, ktorí sa zúčastnili urbanisticko-architektonickej súťaže na riešenie tohto námestia.

Súťaže sa zúčastnilo 6 autorských kolektívov, ktoré prezentujú svoj komplexný pohľad na riešenie zástavby s ohľadom na význam riešeného územia s cieľom vytvoriť kultivovaný priestor s pocitom mestského prostredia s umiestnením polyfunkčných objektov, občianskej vybavenosti, bytov a pod. Jednotlivé návrhy riešia dopravnú obsluhu, plochy statickej dopravy a zeleň s rešpektovaním súčasných jestvujúcich komunikácií. Vystavené práce stanovujú intenzity využitia územia zástavbou a špecifikujú možnosť využitia voľných plôch. Autori sa snažili zohľadniť požiadavky platnej územno-plánovacej dokumentácie a nebyť v rozpore so záujmami mestskej časti Petržalka. Štúdie sú prezentované v pútavej forme a nechýbajú v nich ani počítačom spracované grafické vizualizácie. (brn)

Recyklovaní teenageri dobili Starú sladovňu

STARÉ MESTO

„Títo starci tu odpaľujú nenormálne veci“, zavalil mladík s nazeleno odfarbenou šticou, keď prechádzal okolo stola, pri ktorom počas prestávky odpočívali muzikanti, ktorým to fundované hodnotenie zjavne polichotilo. „Keď sa stretnú starí part'áci, ktorí už dlhé roky hrávajú, inak to ani byť nemôže“, okomentoval zelenovlasáča klávesista Ali Beladič. Zvyšok ERT Bandu (ekologicky recyklovaní teenageri), Ľudovít „Čufo“ Nosko, Tomáš Redey a Valter Adamik sa v tej chvíli už dvíhali, aby odohral ďalšie kolo.

V piatok sa v Starej sladovni hralo, popíjalo a tancovalo a znovu hralo, tancovalo a popíjalo. Starí kamaráti, muzikanti ukázali, nielen pivo ale aj dobrej muzike naklonenému publiku, že to ešte stále vedia. A že to naozaj vedia to potvrdili každou piesňou, každým taktom, ktorý v ten večer vylúdili z gitár, bicích, klávesov a svojich hrdiel. Pri pesničkách od Beatles a Rolling Stones sa to pivo akosi lepšie kĺzalo dolu krkom. A ak sa niekto nechal rockovými melódiami zlákať na tanečný parket, chutilo mu ešte viac. Tancovalo sa, niekto komótno s ohľadom na partnera, iní ozlomkrky rozhadzujú rukami, natriasajú sa a kopajú vókol seba. Prevládali pamätníci, teda pardón, tí, čo si len trochu živšie pamätajú štyroch hrájúcich pánov, ktorí boli v ich mladom veku tiež iba chalanni. Za nápadité tanečné kreácie by sa nemuseli hanbiť ani tanečníci, ktorí o kúsok vedľa precvičovali country figúry. Sem tam si odskočili k stolu pre zlatožltý doping, ktorému medzičasom padla pena a opäť pokračovali v nácviku.

V ten večer v Starej sladovni neľutoval nikto, dokonca ani ten, kto si prišiel odpiť len svoju dennú dávku, a buďte si istí, že takých sa tiež našlo dosť, ale zrejme im hudobná produkcia príliš neprekážala, keď ich nedokázala vyduriť ani naplno vypeckovaná rollingstonovská Satisfaction. A verte, že stála za to. (mš)

Na Jesenského otvorili podzemné garáže

STARÉ MESTO

Na Jesenského ulici, len pár metrov od budovy Národného divadla otvorili v piatok 23. októbra nové podzemné parkovisko. Bratislavským motoristom a návštevníkom nášho mesta tak pribudla ďalšia možnosť parkovania v tejto časti centra, kde je akútny nedostatok voľných parkovacích miest.

Podzemná garáž postavená v prelúke medzi Palackého a Jesenského ulicou má kapacitu 358 miest a je otvorená nonstop sedem dní v týždni. Stráženie zaparkovaných vozidiel zabezpečujú okrem strážnej služby aj kamery rozmiestnené pri vstupe do garáže a na každom zo štyroch podlaží. Na všetkých poschodiach sú

núdzové tlačidlá, ktoré umožňujú komunikáciu návštevníkov s dispečerským centrom. Dvanásť metrov hlboké podzemné parkovisko je určené len vozidlám s výškou do 190 centimetrov. Každé podlažie je farebne odlišené a osvetlené výbojkovými svietidlami, z toho niekoľkými núdzovými s vlastným náhradným zdrojom.

Hodina parkovania v podzemnej garáži stojí v pracovné dni v čase od 7. do 22. hodiny 30 Sk, po desiatej večer, cez víkend a počas sviatkov 15 korún. Parkovacie miesta sú sčasti vyhradené zamestnancom blízkych úradov, firiem a organizácií, no väčšia časť je určená verejnosti. V čase našej návštevy bolo v garáži len zopár automobilov. Predpo-

kladáme, že pomerne priaznivá cena a vysoká úroveň parkovania sem priláka viac motoristov, z ktorých dosiaľ prevažujú zahraniční návštevníci.

Nad podzemným parkoviskom sa aj naďalej pracuje na stavbe, ktorá bude súčasťou Gymnázia matky Alexie stojaceho v tesnom susedstve. V budove novej školy budú okrem tried a odborných učebni aj obchodná a administratívne priestory. Na Palackého ulici vyrastie i nová pasáž s obchodmi a službami. Nový objekt gymnázia z hľadiska architektúry vonkajších častí zachováva súlad s existujúcimi susednými budovami kláštora kánonísk a základnej školy. Výstavba gymnázia by mala byť ukončená v auguste budúceho roku. (mil)

Podzemné garáže Alexia zatiaľ nie sú plne vytážené, napriek priaznivej cene za parkovanie. FOTO - Vladimír Mišauer

Magistrát od vlády nebude žiadať dotácie

BRATISLAVA

Mesto Bratislava nebude od novej slovenskej vlády žiadať dodatočné dotácie na tento rok. Oznámil to hovorca primátora Milan Vajda s tým, že jednorazové peniaze na dopravu alebo cesty by finančnú situáciu v meste nevyriešili, navyše Bratislava nie je jediným mestom s nedostatkom financií. Podľa neho sú potrebné také zmeny legislatívy, ktoré by upravili prerozdelenie celoštátnych daní v prospech miest a obcí, podobne ako je to napríklad v Českej republike.

Magistrát hlavného mesta si je vedomý, že finančná situácia na Slovensku je zlá. Preto sa mesto rozhodlo o nové dotácie

nepožíadať. Toto rozhodnutie nie je preto podľa M. Vajdu motivované politicky. „Pri súčasnom stave nežiadame o dotácie od Dzurindovej vlády a nežiadali by sme ani od Mečiarovej vlády,“ vyhlásil hovorca bratislavského primátora. Mesto bude od štátu žiadať iba peniaze na budúcoročný mestský rozpočet. Požiadavky mesta voči štátnemu rozpočtu na rok 1999 predstavujú takmer 3,470 miliardy korún. Z toho bežné výdavky sú vyše 1,3 miliardy a kapitálové vyše 2,1 miliardy korún. Rozpočet mesta bude môcť byť dopracovaný až po schválení štátneho rozpočtu na budúci rok.

Medzi priority mesta patrí prevádzka Mestskej hromadnej dopravy, ktorá stojí

ročne viac ako 1,66 miliardy korún. V budúcom roku bude Bratislava od štátu chcieť na MHD 1 miliardu korún.

Podľa bratislavského rozpočtu na tento rok by výdavky mesta mali dosiahnuť výšku 3,32 miliardy korún, kým príjmy boli vzhľadom na vzťah predchádzajúcej vlády k mestu naplánované len na 2,72 miliardy korún. To predstavuje deficit mestského rozpočtu vo výške 599 miliónov, ktorý mesto pokrýva úverom. Jeho splatnosť je 7 rokov, pričom jeho celkové náklady nepresiahnu 9 percent ročnej úrokovej sadzby. Najviac peňazí mesto tento rok vydáva na MHD, výstavbu a rekonštrukciu budov, verejné osvetlenie a údržbu komunikácií. (brn)

Komunálne voľby sú dôležitejšie ako veľké

Po tom, čo Ústavný súd konštatoval, že zákon o komunálnych voľbách nie je v súlade s ústavou, nová vláda schválila poslanecký návrh ústavného zákona, ktorým sa predlžuje volebné obdobie a stanovuje termín konania volieb na 19. decembra. V uliciach Bratislavy sme zisťovali, či voličov tento predvianočný termín neohrozí ich účasť v komunálnych voľbách.

Andrej T., architekt: Rozhodne sa zúčastním, veď ten krátky okamih, no veľmi dôležitý pre ďalšie fungovanie samosprávy, mi z predvianočného času zas toľko neukrojí. Radšej si niečo vybavím o čosi skôr, aby som si našiel čas prísť k volebnej urne.

Ivana K., na materskej dovolenke:

Čo hovorí ulica

Neviem, či pôjdem voliť, aj keď by som určite chcela. Uvidím ako sa nám s manželom podarí zosúladiť si všetky práce spojené s prípravou vianočných sviatkov. Máme totiž malé dieťa a to si vyžaduje neustálu pozornosť. Ale ak si nájdeme tú chvíľu, určite voliť pôjdeme. **Alžbeta R., dôchodkyňa:** Pôjdem voliť, čo by som nešla, veď tu žijem a týka sa ma všetko, čo sa tu robí. Ja si myslím, že tieto komunálne voľby sú ešte dôležitejšie ako tie veľké, lebo rozhodnutia tých, ktorých si zvolíme sa nás budú priamo dotýkať. Nie je mi jedno či sa bude u nás doma kúriť, či sa budem prechádzať po

špinavej alebo upravenej ulici, nakupovať v slušných obchodoch, prechádzať sa okolo zrekonštruovaných domov alebo okolo ruiny s opadávajúcou omietkou.

Alojz Č., čašník: Voliť pôjdem, som zo Starého Mesta a páči sa mi, čo sa tu za posledné štyri roky urobilo. Starosta má moju plnú dôveru, takže mu opäť dám svoj hlas, aby mohol dokončiť všetky začaté projekty. Nechcem, aby prišiel nejaký hlupák, ktorý začne všetko likvidovať a prerábať len preto, že pôvodné nápady neboli z jeho hlavy.

Ignác F., živnostník: Voliť pôjdem, ten čas si určite nájdem. Darčeky kúpiť o niečo skôr a keď sa budem vracat' z volebnej miestnosti zastavím sa kúpiť vianočného kapra. (lio)

Zosnulí žijú, kým na nich spomíname

BRATISLAVA

V nedeľu 1. novembra usporiadala Bratislavská informačná služba vychádzku k hrobom významných bratislavských osobností na Ondrejskom cintoríne. Na tomto cintoríne, ktorý bol založený v roku 1784 bolo približne 14 000, dnes ich je 513. Pochovaných tu je 151 významných osobností, náhrobné kamene sú prevažne v klasicistickom, neogotickom a secesnom slohu.

Medzi významné osobnosti patria bratislavský fotograf Eduard Nepomuk Kozič spolu so synom Františkom, ktorý bol známym maliarom. Jeho obraz Ružový list sa nachádza v galérii mesta Bratislavy v Mirbachovom paláci. Z ďalších osobností treba spomenúť bratislavského Robinsona Karola Jettiga, rodinu Manderlovcov, Palugyayovcov, Lafranconiovcov a ďalších. Z úcty k zosnulým účastníci tejto mimoriadne zaujímavej vychádzky zapálili na ich hrobch sviečky. Peter Šoula

Pohrebných miest je málo

BRATISLAVA

Pri príležitosti dňa zosnulých sa v tlači objavili informácie o tom, že v Bratislave klesá počet pohrebných miest. Ročne totiž umiera v Bratislave okolo 4000 ľudí, pričom kapacita existujúcich cintorínov nestačí.

Najnovším cintorínom je Ružinovský cintorín, ktorý bol otvorený v roku 1979. Odvtedy sa plochy cintorínov nerozširovali a preto sa plánuje rozšírenie niektorých starších i nových. Napríklad v Petržalke. (brn)

Drogy v rukách mladistvých

BRATISLAVA

V Bratislave sa objaví každý rok až 500 nových mladistvých narkomanov, medzi nimi býva obvykle vyše 10 detí. Polícia zaeviduje ročne približne 500 prípadov kriminality detí a mládeže, ktoré majú vzťah k drogám. Odznelo to na medzinárodnom seminári Efektívne formy predchádzania závislosti u mladistvých v Bratislave, ktorý bol v uplynulých dňoch.

Seminár sa venoval najmä využitiu rovesníckych - „peer“ programov, v rámci ktorých vybrání stredoškólači a vysokoškólači upozorňujú rovesníkov na negatíva spojené s užívaním drog. Ide o stratégiu v oblasti primárnej prevencie, teda ešte pred nadobudnutím osobnej skúsenosti s drogou. (brn)

Škola astmy pre deti

BRATISLAVA

IUVENTA Bratislava v spolupráci so vzdelávacím centrom Medifórum spoločnosti Glaxo Wellcome organizuje špeciálny krúžok Škola astmy pre deti. Krúžok je určený pre deti vo veku od 6 do 12 rokov trpiace na astmu. Deťom sa venujú odborníci - špecialisti na astmu každý pondelok od 15.30 do 17.00 v priestoroch IUVENTY. Zápis je bezplatný a deti sa môžu kedykoľvek prihlásiť na telefónnom čísle 4445-6733. (am)

Mestskej polícii chýba až 220 príslušníkov

BRATISLAVA

Akútny nedostatok ľudí už niekoľko rokov pociťuje Mestská polícia v Bratislave. V súčasnosti má k dispozícii 280 policajtov, čo je o 220 menej, ako by mesto potrebovalo. Uvedol to náčelník bratislavskej mestskej polície František Zemko s tým, že od začiatku roka už nerobia nábor, ale výber. To sa prejavilo aj tým, že sa k polícii hlási menej ľudí.

Ďalším dôvodom nižšieho záujmu o prácu v mestskej polícii sú platy, ktoré podľa jeho slov nie sú úmerné psychickej a fyzickej záťažii mestských policajtov. Keďže v Bratislave sú zdroje policajtov vyčerpané, obracia sa mestská polícia najmä na Nebratislavčanov, ktorí by mali rozšíriť jej rady.

Za prvých deväť mesiacov tohto roku zaznamenala bratislavská mestská polícia 58 036 priestupkov, pričom na blokových pokutách vo viac ako polovici prípadov vybrala takmer 3,5 milióna korún. Vo viac ako 27 700 prípadoch išlo o porušenie všeobecne záväzných nariadení vydaných magistrátom alebo mestskými časťami. „Občania porušujú najčastejšie nariadenia o poriadku a čistote, o starostlivosti o zeleň a o chove zvierat,“ uvedol náčelník bratislavskej mestskej polície F. Zemko. (brn)

Drogový díler skončil

za mrežami

BRATISLAVA

Krajský súd v Bratislave uznal 32-ročného Taliana Francesca P. vinným z trestného činu nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov. Uložil mu trest odňatia slobody na tri roky nepodmienečne. Po odpykaní trestu v prvej nápravno-výchovnej skupine čaká tohto talianskeho štátneho občana ešte aj trest vyhostenia z územia Slovenska.

Francesca P. zadržala polícia 18. novembra minulého roka pred obchodným strediskom Jadran na Nevädzovej ulici, pričom uňho našla balíček obsahujúci 505 gramov heroínu v hodnote 606 000 korún a skladačku s 2,85 gramu kokaínu. Talian sa bránil tvrdením, že nevedel, čo obsahuje balíček, ktorý mal v okamihu zadržania pri sebe. Túto obranu však súd považoval za účelovú. Podľa poznatkov policajných zložiek, ktoré sa zaoberajú drogovou kriminalitou, sa Francesco P. stále pohyboval na drogovej scéne, udržiaval kontakty s dílermi drog a sám fungoval ako kuriér – prepravca drogy medzi dodávateľom a dílerom. To isté robil aj v okamihu, keď padol do rúk polície. Osoba, od ktorej drogy prevzal, sa včas stihla z prenajatého bytu odsťahovať na neznáme miesto. Rozsudok ešte nie je právoplatný. (his)

Miestny úrad Bratislava - Staré Mesto
Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava
príjme do zamestnania

vedúceho oddelenia informatiky

Požadované znalosti: organizačné schopnosti, aktívna práca v prostredí Windows 95, MS Office 95. Vítané sú technické znalosti z oblasti výpočtovej techniky a práca v sieti Novell 4.11 IntranetWare.

Nástup možný ihneď.

Informácie na tel. č.: 310-013 a 3846-225.

Manderla si vo Viedni spomína na Bratislavu

VIEDEŇ

Na nedávnej výstave architektonických prác Ateliéru architektúry v Slovenskom inštitúte vo Viedni, kde bol vystavený aj projekt rekonštrukcie Manderlových domov na Dunajskej ulici, ma oslovil jeden sympatický starší pán: „Pán architekt, ďakujem vám za záchranu môjho rodného domu v Bratislave. Ja som sa tu v tejto izbe v dome na Dunajskej ulici v roku 1919 narodil a prežil svoje detstvo.“ Tento pán sa predstavil ako Fritz Manderla, druhý syn Rudolfa Manderlu, slávneho mäsiarskeho fabrikanta a staviteľa prvého slovenského mrakodrapu - známeho Manderláku.

My sme mali na výstave farebný panel s modelom rekonštrukcie domu na nároží Klemensovej a Dunajskej ulice, ktorý patril k tzv. Manderlovým domom. Nad zachovanými pôvodnými podlažiami sú nadstavané dve nové podlažia pod segmentovou strechou. Pána Manderlu som ubezpečil, že z chátrajúceho objektu sa stane nový architektonický šperk, preto-

že investor a nový majiteľ Š. Cúcz má k stavbe veľmi hlboký vzťah a chce dom rekonštruovať na vysokej úrovni. Tieto domy kúpila Manderlova rodina v roku 1910. Po výstavbe mrakodrapu sa v roku 1935 presťahovala na Námestie SNP. Súčasne po zoznámení som dostal od pána Manderlu jeho knižnú autobiografiu s pozvánkou na jej prezentáciu v Slovenskom inštitúte vo Viedni. Kniha je zaujímavým dokumentom o živote v Bratislave v medzivojnovom a vojnovom období. Záverečné kapitoly sú venované autorovým ťažkým začiatkom života v exile.

Zakladateľom mäsiarskej firmy sa stal Andreas Manderla v roku 1866. Jeho pokračovateľmi boli Johann a Rudolf. Nasledovníci firmy sa systematicky pripravovali na vedenie podniku. Absolvovali zahraničné praxe, odkiaľ si priniesli nové recepty a technológie. Presadzovali technické novinky v spracovaní mäsa i vo vedení podniku. Pod vplyvom návštevy svetovej výstavy v Chicagu 1934 sa Rudolf rozhodol radikálne prebudovať svoj podnik. Jeho

výsledkom bol prvý výškový dom v Bratislave s najmodernejšou predajňou mäsa a údených výrobkov v strednej Európe. V predajni sa obsluhovalo trojjazyčne. Zariadenie pripomínalo moderné americké predajne. Rozvoj podniku si vyžadoval aj prebudovanie výrobných základne. Na tom mal zásluhu najstarší syn Rudolf ml. Z Dunajskej ulice sa v roku 1943 presťahovala továreň do nových priestorov na Košickú ulicu. Podnik však nepracoval dlho, pretože rodina v obavách pred povojnovou budúcnosťou odišla do Rakúska, kde po vojne podnikala v potravinárskom priemysle.

Fritz Manderla sa cíti byť Bratislavčanom. Hovorí dobre po slovensky. Z jeho očí aj po živote plnom strasti vyžaruje optimizmus. Rád sa vracia do Bratislavy a prechádza sa po rekonštruovanom Starom Meste. Sen o európskej integrácii bol už vo vtedajšej Bratislave skutočnosťou a k tejto „malej Európe“ patrila aj rodina Manderlovcov. Rekonštrukciou Manderlových domov chceme prispieť k rehabilitácii ich mena v Bratislave. Ján Bahna, architekt

Ak sa vydáte do centra nakupovať vianočné darčeky, zaparkujte auto radšej na mieste vyznačenom na parkovanie, alebo ho odstavte v podzemných garážach. Inak budete darčeky viesť domov v taxiku. FOTO - Vladimír Mišauer

Vianočné trhy sa začnú po prvom advente

BRATISLAVA

Neodmysliteľnou súčasťou vianočných sviatkov sa stali už tradičné vianočné trhy. Inak to nebude ani teraz. Od 27. novembra bude na Hlavnom námestí 82 štýlových stánkov ponúkať typický vianočný tovar denne od 10. do 20. hodiny. Stánky s občerstvením budú otvorené o hodinu dlhšie. Po predchádzajúcich skúsenostiach bude na území celej Bratislavy zakázaný ambulatný predaj zábavnej pyrotechniky.

Tak ako po minulé roky, i teraz budú

atmosféru dotvárať kultúrne vystúpenia rôznych amatérskych a detských súborov. Ako exkluzívneho sponzora organizátor vybral Čokoládovny Orion. Táto firma sa bude podieľať na slávnostnom otvorení vianočných trhov, ako aj na mikulášskych akciách. Do viac ako štyroch desiatok detských domov po celom Slovensku Čokoládovne Orion rozdájú sladké maškrtky. Dobrotu budú ponúkať aj vo vlastnom stánku na Hlavnom námestí. Vianočné trhy na Hlavnom námestí potrvajú do 23. decembra.

Ako sme sa dozvedeli, väčšina ostatných

mestských častí s organizovaním vianočných trhov neuvažuje. V Karlovej Vsi sa takáto akcia veľmi neosvedčila, na území Nového Mesta sa vianočný tovar predáva v mestskej tržnici. Petržalka zas túto aktivitu zastrešuje v rámci veľkých vianočných trhov v areáli Incheby. Jedine v Dúbravke miestny úrad pripravuje niekoľko miest, kde budú ponúkať stromčeky, kapry a ďalší sviatočný sortiment. Bude to napríklad pred Domom kultúry na Saratovskej ulici, pred obchodným domom Saratov, na Ulici M. Sch. Trnavského pri Brestovke. (mg)

Na Obchodnej ulici je bankomat rekordér

BRATISLAVA

V krátkom čase by na Obchodnej ulici mal byť inštalovaný ďalší bankomat Slovenskej sporiteľne, ktorý môžu využívať aj klienti bánk ZBK. Potvrdili to zástupcovia Krajskej pobočky Slovenskej sporiteľne v Bratislave. Ako uviedli, tunajší bankomat sporiteľne patrí k rekordérom v počte obrátov za mesiac. Kým iné bankomaty využijú klienti mesačne do 2000-krát, bankomat na Obchodnej dosahuje neuveriteľných 14 000 až 16 000 obrátov.

V Bratislave má Slovenská sporiteľňa 54 bankomatov, približne rovnaký počet majú banky združené v ZBK. Stále častejšie však Bratislavčania a návštevníci mesta využívajú rozrastajúcu sa sieť POS-terminálov, kde je možné pri nákupoch využiť bezhotovostnú platbu. Najčastejšie sa využívajú pri nákupoch v obchodných domoch IKEA, TESCO a na benzínových pumpách. V Slovenskej sporiteľni, a.s., majú klienti len v Bratislave otvorených 544 000 účtov, čo je v porovnaní s inými bankami rekordné množstvo. Komplexné

bankové služby ponúka sporiteľňa v 24 bratislavských filiálkach a v ústredí krajskej pobočky na Námestí SNP. Medzi nové korunové produkty Slovenskej sporiteľne patrí kapitálová vkladná knižka, ktorú zákazníkom ponúkajú od polovice septembra. Jej výhodou je možnosť viazanosti vkladu na 1, 3, 6 alebo 12 mesiacov pri aktuálnej ročnej úrokovej sadzbe 20-21 percent. V krátkom čase začne ponúkať hypotekárne úvery, ktoré by mali rozšíriť bohatú ponuku úverov, ktoré táto banka poskytuje. (ado)

V Petržalke chcú stavať rodinné domy

PETRŽALKA

Zahranční Slováci prejavili záujem o výstavbu rodinných domov v bratislavskej Petržalke. Potvrdil to starosta tejto mestskej časti Vladimír Bajan, ktorého o tom v uplynulých dňoch informoval predstaviteľ Svetového kongresu Slovákov Andrew Hudak. Investori podľa neho vyjadrili veľký záujem, aby po komunálnych voľbách obe strany - zahraniční Slováci a mestská časť Petržalka - pristúpili ku konkrétnym krokom.

Petržalka je pripravená plán zahraničných Slovákov plne podporovať ako jeden z cieľov svojej komunálnej politiky. V nadväznosti na aktualizáciu plánu územného rozvoja vyjadril Vladimír Bajan tomuto zámeru podporu, pričom upozornil, že Petržalka by tak získala niekoľko stoviek domov s kompletnou infraštruktúrou.

Tieto objekty by podľa neho mohli slúžiť aj potrebám zahraničných veľvyslanectiev, ktoré sídli v Bratislave. Súčasne by prispeli k zlepšeniu kvality bývania v Petržalke ako najväčšej bratislavskej mestskej časti. (brn)

Námestie SNP na propagačnom materiáli

STARÉ MESTO

V týchto dňoch na Miestnom úrade Staré Mesto ukončili prípravu prezentačného materiálu Revitalizácie Námestia SNP v Bratislave. Jeho cieľom je poskytnúť úvodné informácie záujemcom o spoluinvestovanie a vstup do tohto projektu.

Propagačný materiál v slovenčine, angličtine a nemčine charakterizuje projekt revitalizácie so základnými údajmi, ale aj predpokladanými investičnými nákladmi a časom výstavby. Po úvodnom predstavení Bratislavy sa venuje samotnému projektu aj s jeho rozdelením na tri časti - na hornú a dolnú časť Námestia SNP a Hurbanovo námestie. Materiál obsahuje aj farebné vizualizácie častí víťazného architektonického riešenia. O niekoľko dní sa objaví aj na internetovej stránke mestskej časti Staré Mesto. (brn)

ŠUV oslavuje sedemdesiatiny

STARÉ MESTO

Tento rok si pripomíname 70. výročie založenia prvého profesionálne konštituovaného fotografického učilišťa - Školy umeleckých remesiel v Bratislave. Tomuto jubileu je venovaná výstava od ŠUR-ky k ŠUV-ke (1928-1998), ktorá je súčasťou Mesiaca fotografie.

Táto retrospektívna výstava je svedectvom doby, názorov pedagógov, poslucháčov a absolventov školy. Na vernisáži výstavy, ktorá sa uskutočnila 3. novembra v Café Múzeum, starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovič poďakoval zúčastneným za výsledky dosiahnuté v oblasti fotografie v uplynulom období. Výrazom záujmu a podpory zo strany Starého Mesta bolo finančné ocenenie, ktoré starosta odovzdal oddeleniu fotografie na Škole úžitkového výtvarníctva Jána Vydru, Katedre vizuálnej komunikácie VŠVU a Pedagogickej fakulte UK. (zp)

Rozloha: 23,8 km²
 Počet obyvateľov: 21 079
 Hustota obyvateľov na 1 km²: 893
 Prvá písomná zmienka: 1245

Prvou písomnou zmienkou o Rači je kráľovská donačná listina z roku 1245, ktorou boli pozemky okolo osady Recha (Rača) až po Čiernu Vodu dané Lelkovi a Petrovi a ich synom do vlastníctva. Územie dostali ako odmenu za vybudovanie hradnej strážnej veže a tiež za vzornú strážnu službu na Bratislavskom hrade.

Listina z roku 1296 je najstarším záznamom o pestovaní vinnej révy na území Rače. Jej originál - pergamen s privesenou pečatou, je uložený v Archíve hlavného mesta Bratislavy.

Z roku 1298 pochádza pamätná zmluva o dodávke hrozna a vína pánni z Rače bohatým pánom bratislavským. Spomínajú sa v nej slnečné údolia Schimperg a Churle, najstaršie zúrodnené svahy. Dnes sú to Krasňany a Barónka.

V roku 1735 ocenil kvalitu račianskeho vína aj veľký učenec a polyhistor Matej Bel. Napísal, že je to ušľachtilý mok, nápoj, ktorý sa hodí nielen na stôl jednoduchých ľudí, ale aj na stôl kráľovský.

30. mája 1732 vypukol v Rači požiar, pri ktorom zahynulo sedem ľudí a ktorý zničil 93 domov. Medzi nimi bola i rímskokatolícka fara, kde zhoreli všetky doklady, písomnosti i matrika.

K parnej železnici, ktorú v rokoch 1872 až 1873 postavili z Leopoldova do Račišdorfu dobudovali v roku 1883 prípojku z Račišdorfu do Bratislavy na hlavnú stanicu.

Najväčší rozmach zaznamenal Račišdorf paradoxne v čase hospodárskej krízy v tridsiatych rokoch. Bolo to v dôsledku nedostatku bytov v Bratislave, odkiaľ sa sťahovali do mestečka robotníci. Po Petržalke a Prievoze bol Račišdorf jednou z najväčších obcí v kraji.

Po druhej svetovej vojne Račišdorf premenovali na Raču a spolu s okolitými obcami ju pričlenili k Bratislave.

Vína je dosť, len ho niet kde piť

Račianskou raritou sú dlhé úzke dvory, ktoré ústia do viníc. V týchto dvoroch, ktoré sú dlhé aj 70 metrov, žilo a žije niekedy aj 10 či 12 rodín. V račianskych pivniciach s neopakovateľnou klenbou, sú zväčša aj studne, aby vodu nebolo treba nosiť z dvora.

Predstavitelia račianskej samosprávy by sa radi spolu so starými Račanmi vrátili k niekdajšej pohostinnosti obce, kam Prešpuráci radi chodili na dobré víno. Dnes prakticky neexistuje možnosť ochutnať plody práce račianskych vinohradníkov - postupne totiž viechy vymizli, resp. ich nahradili pivárne. Ako nám povedal račiansky poslanec Pavol Bielik, samospráva by chcela prispieť na obnovu pôvodných historických objektov v starej časti Rače, kde by mala po revitalizácii vzniknúť atraktívna turisticko-oddychová zóna. (pol)

Raču je potrebné oživiť a vrátiť jej niekdajšiu slávu povestnej vinárskej obce

Rača či niekdajší Račišdorf je známa predovšetkým ako vinárska obec. Dnes sa snaží zachovať si mestskovidiecky charakter, ktorý získala v uplynulom období. Problémy, s ktorými bojujú predstavitelia račianskej samosprávy, nie sú veľmi odlišné od tých, ktoré trápia ostatné bratislavské mestské časti. Prednosťou Rače je, že jej obyvateľov pri riešení problémov spája hrozno a víno. O uplynulom štvorročnom období sme sa pohovorili s poslancom Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Rača Pavlom BIELIKOM.

Najmä pre nedostatok finančných prostriedkov sa nám nepodarilo zrealizovať všetky plány spred štyroch rokov. Dokázali sme však v spolupráci so sponzormi splynifikovať časť Kopanice, kde je plánovaná výstavba rodinných domov. Podarilo sa nám tu dobudovať aj ostatné inžinierske siete, čím sme v tejto lokalite vytvorili podmienky na individuálnu bytovú výstavbu. Po dvoch rokoch diskusií bol vlni schválený Územný plán rozvoja mestskej časti Rača, ktorý pres-

ne definoval, kde zostane zachovaná poľnohospodárska pôda a vinice, a kde sa bude stavať. Podarilo sa nám zachovať pôvodný ráz Rače a naplniť náš zámer rozvíjať mestskovidiecky charakter našej mestskej časti. Ďalej sa nám podarilo odpredať všetky obecne byty, ktoré si chceli ich nájomníci chceli odkúpiť do osobného vlastníctva.

Ktoré predsavzatia sa vám v uplynulom období v Rači nepodarilo splniť?

- Stále sa nám nedarí vrátiť Rači jej zašlú slávu vinárskej obce. Viem, že minulosť

sa vrátiť nedá, ale pri trochu dobrej vôle je možné oživiť v starej Rači jej vinohradnícke a vinárske tradície. Veď v každom dome Račišdorfu je pivnica a preš, kde sa robilo a stále robí dobré víno. Chceli by sme obyvateľov týchto domov motivovať, aby sme spolu pomohli Rači vrátiť jej vinársky charakter. Aby turisti a návštevníci mali možnosť ochutnať naše víno v typicky vinárskom prostredí. To znamená revitalizovať starú Raču tak, aby sa stala atraktívnou zónou mestskovidieckeho turizmu. V budúcnosti by sme chceli najmä v novej časti Rače zlepšiť život v panelákoch, kde má Rača tie isté problémy, ako ostatné bratislavské mestské časti. To znamená zabezpečiť čistotu ulíc, verejný poriadok, dopravné značenie, zvýšiť bezpečnosť občanov, zlepšiť ich informovanosť a viac spropagovať Raču aj medzi obyvateľmi iných častí Bratislavy. Jedným z našich prvoradých cieľov je tiež zlepšiť dopravné spojenie s lokalitou Východné, a tým pomôcť jej ďalšiemu rozvoju.

Zhovárať sa
 Slavo Polanský

Tento pohľad na Raču je dôkazom, že dnes je táto mestská časť symbiózou mesta a vidieka. Rodinné domy s vinicami v kontraste s panelákmi potvrdzujú zmiešaný charakter tejto mestskej časti. Rovnako dobre tu spolunažívajú evanjelici s katolíckimi, ktorých tu je väčšina - vľavo evanjelický, vpravo katolícky kostol. FOTO - archív

Snahou račianskej samosprávy je zachovať mestskovidiecky charakter tejto časti mesta

Územný plán rozvoja mestskej časti Rača bol schválený pred rokom a zahŕňa strednodobé a dlhodobé zámery rozvoja mestskej časti s výhľadom do roku 2020-2025. Jeho schváleniu predchádzala dvojročná diskusia predstaviteľov samosprávy mestskej časti a obyvateľov, čoho výsledkom je štúdiu, ktoréj dobrú úroveň oceňujú všetci zúčastnení.

Na úpätí Malých Karpát by mala pokračovať výstavba rodinných domov, už teraz tu vzniká lukratívna oblasť domovej zástavby. V uplynulom období sa mestskej časti podarilo v tejto lokalite vybudovať inžinierske siete, a tým vytvoriť vhodné podmienky na individuálnu bytovú výstavbu. Táto územnoplánovacia štúdiu počíta s rozvojom mestskovidieckeho charakteru Rače, čo znamená, že okrem výstavby obytných domov s viace-

rými bytmi počítajú najmä s výstavbou rodinných domov, čo dotvára spomenutý vidiecky charakter Rače.

V račianskej lokalite Východné sa napríklad uvažuje s vybudovaním podnikateľsko-obchodnej zóny. Najväčším problémom Východného je doprava, ktorá z pohľadu spojenia s Račou a centrom Bratislavy nie je dostatočná. Tento problém majú najmä školáci z Východného, ktorí dochádzajú do škôl v centre mestskej časti. Ako v tejto súvislosti povedal poslanec miestneho zastupiteľstva Rača Pavol Bielik, riešením tejto situácie by mohol byť školský autobus, ktorý by z Východného zväzal deti do škôl a späť domov. Východné však potrebuje aj dobudovanie inžinierskych sietí, ktoré sú v iných častiach mesta úplnou samozrejmosťou. Ide o kanalizáciu, cesty, chodníky, ale aj základné služby, ako sú lekáreň,

pošta, knižnica, zdravotná ambulancia. Doprava je vo všeobecnosti problémom celej mestskej časti, veď hlavné spojenie Rače s bratislavským centrom je zabezpečené takmer výlučne električkou. Ak dôjde k prerušeniu tohto spojenia, Rača je takmer úplne odrezaná od mesta a v čase dopravnej špičky sa na ceste z mesta či do mesta vytvára zápcha a hrozí kolaps. Aj preto Račania vítajú myšlienku vybudovania bratislavského metra, ktorého jedna trasa by mala spájať Raču s centrom a Dúbravkou. To je však stále vzdialená predstava, ktorej realizácia potrvá ešte roky.

Snahou samosprávy je vytvoriť čo najlepší podmienky aj pre rozvoj podnikateľských aktivít na území Rače. Už teraz vychádza podnikateľom v ústrety - v tejto mestskej časti sú totiž jedny z najnižších miestnych daní v Bratislave. (pol)

Rača, Krasňany a Východné

Mestskú časť Rača tvoria tri miestne lokality - samotná Rača, Krasňany a Východné. Od nepamäti existuje medzi obyvateľmi týchto lokalít určité súperenie - v športe i v živote. Račané sú veľkými lokálpatriotmi, podobne ako Krasňanci (posmežne nazývaní Habešania), či obyvatelia Východného, ktorému neprajníci dali prívlastok Opičí ostrov. Dnes sa však vzájomné vzťahy obyvateľov týchto troch lokalít znormalizovali natoľko, že dokážu pre spoločnú vec ťahať za jeden povraz. Miestna hrdosť však pretrváva.

To sa ukazuje aj v Miestnom zastupiteľstve mestskej časti Rača, kde sa každý snaží vyboxovať pre tú svoju časť čo najviac. Aj tu však pochopili, že spolu dokážu viac a zbytočné prieky medzi Račou, Krasňanmi a Východným tak ustúpili racionálnemu riešeniu problémov pre blaho všetkých obyvateľov mestskej časti. (rd)

Podmienky na aktívny oddych

K životu Rače neodmysliteľne patrí šport. Znami sú jej stolní tenisti, pozemní hokejisti, bikrosári. Snahou mestskej časti je však najmä v novej tzv. „panelákovvej“ Rači budovať nenáročný športoviská, ako sú ihriská pre pouličný basketbal - streetball, či U-rampa pre skateboard. Vynikajúce podmienky v tejto časti mesta ležiacej na úpätí Malých Karpát sú na turistiku a horskú cyklistiku.

Možnosti oddychu v Rači využívajú aj obyvatelia iných mestských častí. Pekná cesta sa stáva od jari až do jesene centrom víkendových piknikov a rodinných výletov. Rodina je totiž v Rači stále silným fenoménom, ktorý je v tunajších ľuďoch zakorenenejší viacerými generáciami. Aj preto hľadá miestna samospráva možnosti, ako pre rodiny a mladých ľudí vytvoriť čo najviac možností na športové vyžitie a rodinný oddych.

V zime Rača ponúka možnosť lyžovania - je tu nenáročná zjazdovka s lyžiarskym vlekom, ktorá je však, nanešťastie, pred verejnosťou dobre utajená. Aj to jeden zo zámerov Račanov - viac spropagovať mestskú časť a možnosti aktívneho oddychu, ktoré ponúka. Rovnako dôležité je vybudovať tu nevyhnutné služby, ktoré si už dnes rekreačný šport vyžaduje. (pol)

Dozrel čas sceliť pozemky

Raču čaká riešenie takého citlivého problému, akým je komasácia, čiže scelenie pozemkov a definitívne stanovenie presných hraníc toho, komu čo patrí. Ako potvrdil poslanec račianskeho miestneho zastupiteľstva Pavol Bielik, konečne dozrel čas urobiť to, čo nikto 40-50 rokov neriešil a riešiť nechcel - sceliť rozdrobenú pôdu.

Po schválení nového územného plánu už nestojí nič v ceste riešeniu tohto boľavého problému. Podľa slov P. Bielika snahou mestskej časti je, aby boli všetci majitelia pozemkov spokojní. Pri dobrej vôle všetkých Račanov to je možné vyriešiť v krátkom čase. „Keď sa budeme chcieť dohodnúť, tak sa určite dohodneme,“ zdôraznil P. Bielik. V mnohých prípadoch sa o 1 m² pôdy delí aj päť vlastníkov, čo doteraz značne brzdilo rozvoj mestskej časti. Po takomto pozemkovom vyrovnaní by už nemalo nič brániť oživeniu zašlej slávy Račišdorfu. (lav)

Napísali ste nám

Na Ostredkoch je športové gymnázium. Medzi vystúpením z električky a školou je predajňa potravín Domino. Školu s touto predajňou spája chodník, ktorý je najmä počas školského roku lemovaný rôznymi obalmi z keksov, tyčínok, kelímok zo šalátov a pod. Blízkosť predajne žiaci využívajú aj počas prestávok vo vyučovaní. Išiel som za skupinkou študentov, ktorí na tomto chodníku konzumovali to, čo si kúpili. Keď som upozornil jedného z nich, aby zodvihol obal z čokolády, čo odhodil, dostal som odpoveď - Ja tu nebyvam. Nato som poznamenal čosi v tom zmysle, že to doma a okolo domu musia mať pekný chlieb, ak to takto robí, že nechá ležať všetko tam, kde mu to spadne z ruky. Možno by stačilo medzi predajňu a športovú školu osadiť zo dva, tri odpadkové koše. Možno ani to nepomôže, ale za pokus to stojí. O tom, že tento „šport“ v odhadzovaní odpadu nie je len výsadou študentov, svedčia odpadky vyhadzované pod balkóny nášho obytného domu. To nerobia deti. Robia to dospelí. Z toho plynie ponaučenie, že dorast je učenlivý a má si od koho brať príklad.

Alexander Sedilek, Ružinov

Pišem Vám, lebo sa mi páčia Vaše noviny, ktorými nielen informujete, ale aj povzbudzujete svojich čitateľov do aktívnej činnosti na tému, ako skrášliť Bratislavu. Je pravdou, že Bratislava sa v poslednom období rýchlo mení na krajšie a turistami navštevovanejšie mesto. Pribudli atrakcie, oddychové zóny, parky, obchodíky a korzo. Chcem byť stručný, preto len niekoľkými vetami chcem poznamenať, že turistom o. i. chýbajú u nás ešte stále sociálne zariadenia. Ďalej, čo by ocenili sú automaty na predaj infobulletinov, máp a iné. Automaty by okrem tejto služby ponúkali zvukové uvítanie a predstavenie Bratislavy v danom jazyku. Na korze by sa ich uplatnilo niekoľko a okrem toho, že by boli takou malou atrakciou (zaujímavý tvar a poloha) prinášali by peniaze do mestskej pokladnice. Verím, že uvítate môj návrh a budete ho brať ako dobrú inšpiráciu.

Viktor Csölle, Petržalka

V mene všetkých obyvateľov domu číslo 24 na Štefánikovej ulici vám ďakujeme za pomoc. Naša nočná mora vďaka vám sa presunula na „ľudské hodiny odvozu smetí“ - teda po 7. hodine. Ešte raz ďakujeme a prajeme veľa úspešnej práce.

p. Držiaková, Štefánikova ulica

Dovolil by som si niekoľko slov k súsošiu na Námestí SNP. V celoštátnej tlačí nás Prešporákov poriadne jeden občan ohovoril, že máme chaos v Slovenskom národnom povstaní, keď chceme toto súsošie odstrániť do kúta námestia. Toto námestie sprzil starý režim, keď nám zrušil potrebné podzemné WC a namiesto toho nám tam postavil toho netvora Džugašviliho. Po jeho likvidácii pokračovalo mesto v zasošovaní tohto vždy obchodného centra mesta. A malo by sa k tomu vrátiť. Veď to nie je dôstojné miesto na piety a už vôbec nie na rôzne hlučné „masovky“. Veď je tam a ešte asi dlho bude aj nemocnica. Čo by na to povedali Bratislavčania, keby bolo súsošie postavené na podstavce na Námestí slobody, kde by malo veľmi dôstojné miesto vhodné na piety. Veď aj v Slovenskom národnom povstaní išlo najmä o oslobodenie sa od fašizmu, nie? takže by to tam sedelo. A námestie nesúce už veľa mien, by malo na večné časy dostať meno Andreja Hlinku.

Oto Czeglán, Nové Mesto

Ako sme sa mali v Mali

AFRICKÁ LYŽICA

Na návšteve u môjho priateľa Ibrahima Maigu v jeho rodnom Mali ma prijali za svojho. S Ibrahimovými dvoma mami som robil rozhovor do pripravovanej knižky. Tá naozajstná mamička je trochu smutná, plachá, unavená životom. Pýtal som sa jej, aké má najkrajšie spomienky, po čom túži, čo najradšej robí a ona povedala, že jej život je rodina, to sú jej spomienky, túžby aj práca. Druhá mama je šarmantná africká dáma v päťdesiatke, s ohnivou iskrou v oku. Sedeli sme na dvore pod stromom, obkolesení deckami a ona na otázku, čo najradšej robí, sa cudne usmiala a povedala: Ty sviniar, ale mi dávaš pikantné otázky! Ja robím najradšej to čo ty.

- Ja najradšej... varím, - povedal som v rozpakoch a ona nechápavo pokrývala hlavou. Ona vie o čo ide, predpokladala, že aj ja chápem o čo ide a decká sa dovtipia.

- Ako často sa u vás doma varí? - spýtala sa s úprimným záujmom.

- Každý deň, cez víkend aj dva razy, - povedal som.

- No, to musí byť asi dobrý chlap, - žmurkla na mňa tá africká dáma.

- U nás je cez deň na varenie teplo, my varíme v noci. Varíme tak často, ako je môj manžel hladný.

- A mne by ste nenavariť?

Pozrela sa mi hlboko do očí a povedala: Čoby nie. Len či máš africkú lyžicu...

A bolo po hostine.

AKO NÁM ICH ZOBRALI

Máte doma atlas? Tak sa pozrite, kde leží mesto Timbuctu. Pomôžem vám, je to v Mali na južnom konci Sahary. Keď sme tam s Ibrahimom Maigom pristáli, bolo mesto obkľúčené vzbúrenými Tuarégmi a odrezané od sveta záplavami rieky Niger.

Z lietadla to vyzeralo veľmi zvláštne: voda, voda, voda, všetko vytopené a hneď sucho, sucho, sucho, všetko vysušené.

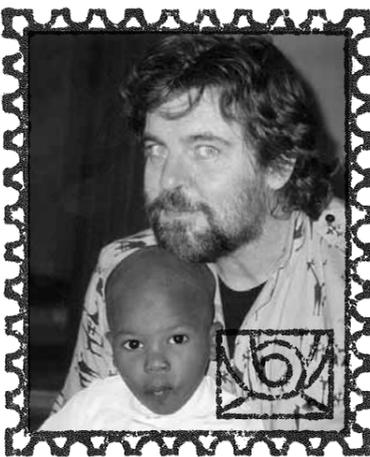
Letisko v Timbuctu vyzerá, ako keby prázdny sklad nábytku obsadili mimozemšťania a premenili ho na svoju základňu. Letisková budova sú štyri hlinené steny s plechovou strechou, okolo je najmodernejšia letisková a spojovacia technika s parabolami antén, v pozadí zopár veľmi lesklých stíhačiek, ktoré vyzerajú, že by mohli letieť dosť rýchlo. Naše lietadlo bola hračka, ktorá zázrakom dopravila z Bamaka dvadsať ľudí, dve kozy a

Vládca mora Poseidon asi nemal svoj deň

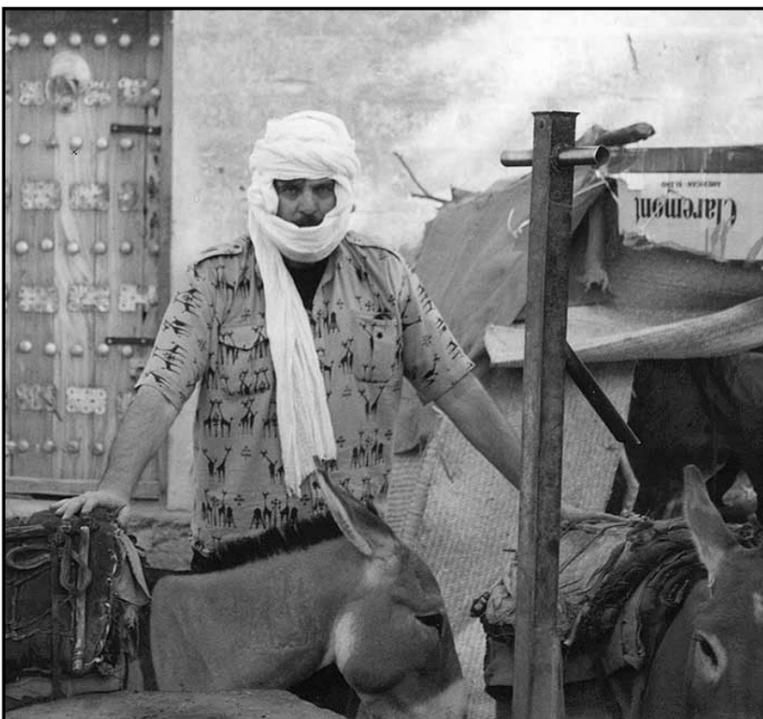
Podmienkou dobrého a príjemného stolovania v reštauračnom zariadení bývajú predovšetkým - príjemné prostredie, kvalitná obsluha ale najmä, a to je azda to najdôležitejšie, dobrá kuchyňa s primeraným výberom pokrmov. Nie je nič horšie, ako keď sa otrávenému čašníkovi podarí studeným jedlom a kyslým vínom pokaziť vám romantický večer za rozkývaným stolom s ušpineným obrusom.

Priznáme sa, že keď sme si za našu ďalšiu zastávku po bratislavských reštauráciách vybrali Poseidon v novej budove Slovenskej poisťovne, čakali sme štýlový podnik nesúci sa v duchu jeho názvu. Pravda je taká, že neobmedzeného vládcu mora tu pripomína len veľký kovový trojzubec nad barovým pultom. Reštaurácii nechýba ani tak kvalitný interiér ako skôr, a to je, žiaľ, prípad väčšiny bratislavských reštaurácií, osobitý duch, štýl a príjemná atmosféra. To isté platí i pre Poseidon, aj keď vyššia úroveň zariadenia sa mu uprieť nedá. V interiéri prevláda drevo, chróm a sklo.

Bratislavčan na cestách

vrecia s poštou. V letiskovej búde sa tiesnili desiatky záhadných mužov v burnusoch, spoza ktorých bolo vidno iba ohnivé čierne oči. Boli sme na planéte Sahara. Cudzej a nepriateľskej. Anglickí turisti, ktorí s nami leteli, sa stiahli do kúta, vyľakane aj vzdorovito, ako deti pred bitkou. Náš pilot, bielo vlasý Rus, chodil po letiskovej búde, kopal do stien a prekínal celý svet, lebo mu už stihli ukradnúť jedno vrece z nákladu. Vonku jačalo slnko, všade, kam som stúpil, škripali pod nohami zrnká piesku. Cez okno nakukovali dve chlapčenské hlavy ostrihané dohola a obsypané pieskom. Tam vonku bola púšť,

Bedeker gurmána

Nevedno, či v deň, keď sme sa v reštaurácii rozhodli navečerať, mal kuchár zlý deň, no rozhodne sme mali dojem, že kvalita obsluhy značne prevýšila kvalitu objednaných jedál. Aj keď konzumáciu jedného z čašníkov v prítomnosti hostí považujeme za prinajmenšom nevhodnú. Obsluhujúci personál bol inak pozorný a úslužný, fľašu objednaného vína nám čašník otváral pri stole a po obvyklom ochutnaní ponalieval do čistých pohárov. Červený Cabernet Sauvignon mal správnu teplotu i buket, a tak sme sa v očakávaní príjemného večera pustili do vyberania jedál. Aby sme Poseidonu nekrivdili, musíme priznať, že ponuka na jedálnom lístku bola prekvapujúco bohatá, pohľad na jedlá z rýb a ďalších morských živočíchov vylepšil naše počiatočné sklamanie z prostredia reštaurácie. No pri servírovaní polievky jednému z nás doslova zmrzol úsmev na perách. Cesnaková polievka v bosniaku bola tak-

štyridsať stupňov v tieni. No tieň nikde. Všetci cestujúci museli prejsť cez colnú kontrolu, čo bol preglejkový pult v kúte letiskovej budy. Za ním stál dvojmetrový černoš, štihlý ako škára medzi dverami, oblečený v čiernej koži, na očiach zrkadlové okuliare, na hrudi sa mu jagalo zlaté slnko zavesené na hrubej zlatej reťazi. Satanov bubeník. Prezeral si naše letenky mlčky a dlho, pozrel sa na nás, potom na letenky, na nás, na letenky a potom ich pokojne roztrhal. No, čo sa dá robiť, mohol aj nás. No chlieb so soľou na prívitanie nebol, to vám poviem. O tri dni som mal odlet z Bamaka späť do Európy. Ibrahim sa veľmi jemne ohradil. Chcel vedieť, či si černoš všimol, že tam boli aj spiatocné letenky. Samozrejme, že si to všimol, ale nebudeme ich potrebovať, pretože chérif práve vydáva svoju dcéru a vykúpil tieto aerolíny pre svadobných hostí. Vedeli sme, že autom sa vrátiť nedá kvôli Tuarégom, lode neplávali pre záplavy. Očami som sa spýtal Ibrahima, čo teraz, a on ma upokojil tým, že pokrčil plecami. Chcel som vedieť, kto je chérif a Ibrahim mi povedal, že je to kráľ, najmocnejší a najbohatší muž južnej Sahary. Spýtal som sa, či sme stratení a Ibrahim povedal: Neboj sa, mám tu bratranca, ten sa vyzná. Nič nerobí, len flámuje a každého pozná. Musíme sa pokúsiť ho niekde na Sahare nájsť.

Boris Filan
(POKRAČOVANIE)

Na Dunajskej bolo kedysi sveta žit'

AD: CHLAPCI Z DUNAJSKEJ ULICE Dovolím si niečo napísať k článku Julka Satinského Najväčší štrícáci boli na dolnej Dunajskej. To, čo sa uvádza v článku, je úplná pravda a hlásim sa ako jeden z týchto štrícakov a chcel by som bližšie opísať Dunajskú ulicu.

Chodili sme na Hrad do amfiteátra, kde sa hrávali filmy a robili sa tam rôzne vystúpenia ako napríklad Alexandrovci atď. Cez celú Dunajskú, Leningradskú a Nálepkovu ulicu sme išli v šóroch s dekami pod pazuchou až na Hrad. Vždycky nás napadli podhradskí - vydrickí štrícáci, dostali sme bitku a tak sme boli z tohto dôvodu nútení urobiť bandu. Vtedy to bol trend tých rokov. Banda bol v 500 BYTOCH (za rampami), na MEXIKU (Trnávka) atď. Je fakt, že sme boli najlepšie, mali sme prehľad o všetkom, čo sa dialo okolo našich ulíc. Boli to normálne bitky a dokonca sme vyjednávali boje medzi sebou. Park na Dunajskej ulici bol jeden z najlepších v okolí. Bolo tam všetko: tenisové dvorce, stolný tenis, preteky na kolobežkách o ceny, bazén veľký i malý, v zime ľadová plocha, na ktorej mala vyarendovaný svoj kút na cvičenie Eva Grožajka. Futbal sa hral perfektný, okoloidúci ľudia boli dobrí diváci. Hral sa medzi ulicami vyradovacím systémom a hrávali sa veľké zápasy medzi 500 BYTMI, HRADOM a MEXIKOM. Hokej sa hrával tiež dobrý.

Okupovali sme v parku morušové stromy a oberali sme ovocie pre všetky deti, ktoré tam chodili. Jasné, že bez nás si nikto nedovolil ísť oberať a ak áno, dostal príučku. No aj my sme sem-tam dostali od starého pána Tereka, ktorý býval v parku, ba dokonca na nás púšťal psov, ale už aj tie nás poznali. V neskoršom veku sme chodili na čundre na Kormorán na bicykloch povedľa Dunaja cez Čiernu vodu. Kúpať sa chodilo na Lido. Chodili sme pešo cez most až k propelerke na strane Starého Mesta a odtiaľ sme sa púšťali po Dunaji až na Lido. S kočkami sme chodili do starej dobrej Umeleckej záhrady alebo na čaj o piatej do bývalého Beusu.

A nesmiem zabudnúť na atrakciu, ktorú mali len málokto ulice. Poštové vozy chodili cez našu ulicu na Hlavnú poštu. Boli to modré skriňové bedne ťahané koňmi. Vždy bol frajer ten, ktorý naskočil na zadný schodík a cez celú ulicu sa viezol až po starú Tetu a tam zaskočil. I keď sme dostali sem-tam bičikom od kočiča, nič nás neodradilo, aby sme si to každé ráno nezopakovali. Taktiež sme sa hrávali na veľkom zbúranisku tzv. raba-suli. Schovávali sme sa po celom zbúranisku, aj po strechách. Keď sa zriaďoval areál PKO, tak aj tam sme chodili na brigády kopat' zem a vyrovnávať terén. Mali sme na Dunajskej ulici aj bábkové divadlo, ale nie to súčasné - to staré, ktoré bolo v bývalom dome Meinel na 1. poschodí. Vždy bolo plné a sedeli sme aj na drevených schodíkoch. Stálo na mieste terajšej kotolne Pioru (TESCO).

Skrátka, bola to dobrá stará Dunajská, po ktorej by dnes nejedno dieťa zatúžilo, keby mohlo na takej ulici bývať. Takže prežívajú sme dobré naše mladé roky a časy a pri mojich spomienkach ľutujem dnešnú mládež a deti.

Gustáv Eliaš, Petržalka

Kúpime používanú
laserovú tlačiareň
formátu A3.

Tel./fax: 544 100 28

Nefunkčné železné mosty odstraňujú

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Pri výstavbe sídliska Dolné hony boli nad cestou, ktorá tvorí hranicu medzi Podunajskými Biskupicami a Vrakuňou, postavené dva železné mosty. Tie mali pôvodne plniť úlohu lávok pre peších. Svojmu účelu však nikdy neslúžili, postupne schátrali a stali sa nebezpečnými. Zo schodov začali padať kusy železa a betónu. Bratislavský magistrát sa rozhodol nefunkčné mosty zlikvidovať.

Generálny investor Bratislavy začal s prácami pred rokom v novembri. Postupne boli odstránené schodiskové ramená a premiestnené zastávky mestskej hromadnej dopravy. Cez zelený ostrovček boli vybudované úrovňové priechody, ktoré boli umiestnené tak, aby chodci opúšťali zástavky alebo prichádzali k nim spoza vozidiel MHD. Nedisciplinovaní chodci, ktorí si cestu skraccujú cez zelený ostrovček, vyšliapávajú na trávnikoch nové chodníčky. Presunutím zastávok Dudvážska a Hronská smerom do centra nastal tiež problém s automatmi na cestovné lístky. Na zastávku Hronská bol automat presunutý z pôvodnej zastávky, zatiaľ čo automat na Dudvážskej zostal na svojom mieste.

Ako nás informovali u generálneho investora Bratislavy, s premiestnením sa nepočíta, pretože automat je na prístupovom chodníku k zastávke a na jeho premiestnenie nie sú finančné prostriedky. Z dôvodu nedostatku peňazí sa na dva mesiace zastavili aj práce na demontáži mostov. Prvá fáza odstraňovania železobetónových mostov je skončená. Na úplnú likvidáciu zatiaľ chýbajú financie. Podľa vyjadrení kompetentných orgánov však nie je dôvod znepokojovať sa, pretože po odstránení schodov už okoloidúcim bezprostredne nebezpečenstvo úrazu nehrozí.

Roman Vavro

Hromadný nález keltských mincí Eraviskov

DEVÍN

V súvislosti s definitívnou pamiatkovou úpravou nádvorja stredného hradu Devín tu začalo Mestské múzeum v Bratislave realizovať v minulom roku revízný archeologický výskum. Toto miesto už v rokoch 1936-38 skúmali Ján Eisner s Václavom Menclom. V priestore medzi ruinami renesančného paláca a hradnou studňou vtedy odkryli základy rímskej stavby, ktorej vznik datovali do tretej štvrtiny 4. storočia.

Keďže sa v areáli hradu Devín od roku 1965 vykonáva systematický archeologický výskum, je žiaduce vo výskume pokračovať a doskúmať doteraz nedotknuté plochy nádvorja stredného hradu. Ďalším dôvodom je spresnenie datovania základov rímskej stavby z hľadiska súčasných vedomostí.

Po opätovnom odkrytí základov rímskej stavby sa potvrdilo, že stavba má rozmery

13,5 x 9 metrov, pričom jedna stena má polkruhovitú apsidu. Pri čistení muriva apsidy z exteriéru sa v jej bezprostrednej blízkosti našla sivá v ruke vymyšená nádoba dvojokónického tvaru, ktorej obsah pozostával zo 70 kusov mincí rôznych veľkostí pokrytých krustou ťažko odstrániteľného chloridu strieborného. Celý nález váži 217 gramov, pri priemernej hmotnosti jednej mince 3,10 gramu. V náleze sa nachádza niekoľko typov mincí, ako aj ich variantov. Podľa zachovanosti ide o dva druhy mincí - jedny pravdepodobne neboli dlho v obehu, pretože majú ostrú kresbu a kruhovitý tvar, - druhé boli razené excentricky a na portrète je evidentné opotrebovanie obehom. Tento hromadný nález 70 mincí patrí keltskému kmeňu Eraviskov, ktorí v druhej polovici 1. storočia pred Kristom sídlili v severozápadnom cípe Zadunajska - v Maďarsku. Hlavným centrom Eravis-

kov bolo oppidum v Budapešti, ktoré kontrolovalo dunajský prechod. Pôvod Eraviskov nie je presne známy. Možno sa presunuli pred polovicou 1. storočia z oblasti dolného Ipľa, alebo je ich pôvod v hraničnom priestore medzi neskoršou Panóniou a Norikom. Niektorí bádatelia ich príchod spájajú s posunom Bójov. Vzťah k Bójom dokladajú okrem iného aj osobné mená. Eraviskovia razili v posledných desaťročiach 1. storočia pred Kristom vlastné mince označené menom kmeňa.

Na naše územie sa mince dostávali rozvinutým obchodom. V Devíne signalizujú mocenské zmeny, ktoré nastali po zlome letopočtu. Na jednej strane tu boli zvyšky keltského obyvateľstva, na druhej strane tu vznikol veľký záujem Rimanov o ovládnutie tejto strategicky dôležitej oblasti.

Veronika Plachá,
Mestské múzeum v Bratislave

V tesnej blízkosti základov rímskej stavby na nádvorí stredného hradu sa našiel unikátny hromadný nález mincí keltského kmeňa Eraviskov. FOTO - Veronika Plachá

V Zelenom dome dnes sídli nová pobočka PSS

STARÉ MESTO

V Zelenom dome na Zelenej ulici otvorili v pondelok 26. októbra novú krajskú pobočku Prvej stavebnej sporiteľne. Jej sídlom sa tak stala gotická budova z 15. storočia. Dom (Grünstübl) i ulica boli pomenované podľa zelených obrazov, ktoré sa podľa mestskej komornej knihy nachádzali na fasáde i v interiéroch. Zobrazovali povodie Dunaja, plody zeme, riek a lesov. V 16. storočí tu bývali krajinské a stoličné snemy, konali sa tu vládne porady, sudy, slávnosti a neskôr v nej otvorili vináreň. V polovici 18. storočia sa v zadnej časti budovy hrávalo divadlo. V suteréne a na prízemí sa zachovalo stredoveké murivo. Dom prestavali v 18. storočí i koncom 19. storočia a dnešnú podobu má od prvej polovice 70. rokov nášho storočia.

Súčasťou slávnostného otvorenia, na ktorom sa zúčastnili aj najvyšší predstavitelia PSS, a.s., bola aj vernisáž výtvarníka Ivana Pavleho, ktorého diela zdobia priestory novej krajskej pobočky. K príjemnej atmosfére pondelkovej popoludnia v Zelenom dome svojimi piesňami prispel aj Pavol Hammel.

V Bratislave má Prvá stavebná sporiteľňa 24 pracovísk. Od roku 1992 sa v Bratislave uzatvorilo už takmer 100 tisíc zmlúv o stavebnom sporení. Zo stavebného sporenia sa na území mesta realizovali rozsiahle rekonštrukcie, modernizácia bytového fondu a začala sa riešiť otázka podkrovných bytov. Podľa prieskumu PSS, a.s., väčšina Bratislavčanov zapojených do stavebného sporenia šetrí dlhodobšie so zámerom vyriešiť bytovú situáciu svojich dorastajúcich detí. Časť z klientov si chce zlepšiť bývanie formou rekonštrukcie či modernizácie a zvyšní sporitelia si plánujú v budúcnosti postaviť dom. Najviac šetria ľudia do 30 rokov, ktorí sa na celkovom počte sporiteľov podieľajú približne jednou tretinou. (pss)

DELTA

REKVALIFIKAČNÉ KURZY:

1. Účtovníctvo, dane, počítače
3x týž. dopoludnia alebo 3x týž. popoludní

2. Víkendová škola účtovníctva
Kurzy je možné ukončiť skúškou s osvedčením

3. Mzdy a personalistika **4. Daňové priznanie**
Lektori z Ekonomickej univerzity, auditori.
V cene kurzov študijná literatúra

DELTA, Školiace stredisko
Račianska 23, 831 02 Bratislava
tel./fax: 07/44251 080, mobil: 0905 575 719

!POZOR! V novembri ZLAVA 35%

Cez týždeň viac idyly,
cez víkend viac spoločnosti.
Stále príjemné prostredie,
detské radovánky, noviny,
časopisy, knihy, veľa informácií
a láskavú atmosféru nájdete
v Horárni Horský park
(Lesná ulica 1)

Okrem Po., Ut. denne od 13.00 do 20.00
cez víkend od 11.00 (Záhrada už od 9.00)

Tento inzerát stojí v našich novinách

už 8.670,-

Zrátajte si, čo vám za to ponúkajú ostatní.

Cena je uvedená bez DPH.

Stratená Bratislava na fotografiách

Pobrežia Dunaja pod hradnou vyvýšeninou bolo tvorené radom malých zátok. Tie človek od nepamäti zasypával, čím vytváral miesta vhodné na pristávanie člnov a lodí. Územie na západ od Vodnej veže (na začiatku terajšej Žižkovej ulice) nepatrilo k mestu. Bolo to územie hradného panstva. Vyvinula sa tam poddanská obec, v ktorej žili remeselníci, personál hradu, lodníci, rybári. Obec sa volala Zuckermandel. Na jej východnom konci, na ruinách stredovekej vodnej veže, ktorú zničilo na začiatku 17. storočia cisárske vojsko, vyrástlo niekoľko domov. Jedným z nich bol hostinec „U Šťuky“ - „Hechten-wirtschaft“, do ktorého sa vchádzalo z príľahlej Šťukovej ulice. Pôvodne počestný hostinec získal na konci 19. ale najmä v prvej polovici 20. storočia zlú povest'. Na prvom poschodí domu bola rozľahlá náročná miestnosť. Bola vysoká cez dve podlažia a bolo možné nazrieť do nej aj z chodby na druhom poschodí, ktorá sa tiahla v strede domu kolmo na tok Dunaja. Dom postavili v prvej polovici 18. storočia a v spomenutej miestnosti rozobrali strop tak, aby siahala cez dve podlažia, až na konci 18. storočia. V miestnosti bola pôvodne umiestnená dielňa textilnej manufaktúry, v 19. storočí slúžila ako sála hostinca a nevestinca. Do nároží objektu boli zamurované kamenné fragmenty Maximiliánovej fontány s postavami puttov (cikajúci chlapčekovia). To sa však zistilo, až keď budovu pred rokom 1970 búrali. Dnes je torzo znovu ako fontána použité na dvore budovy radnice na Uršulínskej ulici. Na opačnej strane Šťukovej ulice stála ešte v 60. rokoch nášho storočia rozsiahla budova, ktorá patrila erármi. Na začiatku 17. storočia tam boli, blízko brehu Dunaja, kráľovské stajne. Po ich zničení dovolil gróf Pálffy obyvateľom podhradia, aby na ich mieste otvorili kameňolom. Kameň bol vtedy hlavným staveb-

Skutočne unikátne fotografie nám poskytol bratislavský rodák a fotograf Karol H. Gürth. Séria jeho fotoreportáží zachytáva Bratislavu takú, aká bola pred päťdesiatimi rokmi, keď chodil po meste s fotoaparátom v ruke a robil tieto pamätne obrázky. Aj taká veru bola Bratislava v roku 1947.

ným materiálom, z neho postavili väčšinu domov na podhradi a spevnili aj brehy rieky. Neskôr na tom istom mieste vybudovali vojenské sklady a zbrojnicu (Armentarium). Táto budova pretrvala až do 60. rokov nášho storočia. Vľavo od nej postavili v druhej polovici 18. storočia inú budovu, v ktorej pumpy poháňané pohybom koní otáčali zvislou osou gápl'a. Boli

to pumpy, ktoré vytlačali pitnú vodu zo studní na úrovni Dunaja do areálu hradu dreveným potrubím. Vodovod naprojektoval vynálezca Wolfgang Kempelen. Budova bola známa ako „Wasserkunst“. Približne na mieste pôvodnej pumpárne vybudovali na konci 19. storočia vojenskú pekáreň. Vtedy už aj bývalú zbrojnicu používali ako vojenský potravinový

sklad. V areáli hradu bola totiž od konca 18. storočia kasáreň. Po druhej svetovej vojne sa z vojenských skladov stal obytný objekt, bol v ňom aj klub dôchodcov. Teraz už roky na jeho mieste stojí nevzhľadný provizórny objekt poskladaný z „unimobuniiek“.

Na fotografiách pána Karola Gürtha možno vidieť okrem bývalého hostinca

(vpravo) aj budovu bývalého cisársko-kráľovského vojenského skladu potravín a vľavo od neho aj pekáreň a nad ňou vysoký komín. Celý komplex budov zanikol po roku 1965, rovnako ako nad ním pôvodne situovaná Floriánska ulica, ktorú zachytil ten istý autor na tretej fotografii.

Ulička rovnobežná s tokom Dunaja bola vybudovaná na stupni vo svahu hradného kopca. Prístup k nej bol už spomenutou Šťukovou ulicou alebo schodami oproti cechovému domu lodníkov a rybárov. Schody sa zachovali pri múre domu Žižkova 10. S Floriánskou ulicou rovnobežná bola ešte vyššie vo svahu situovaná Oeserova ulica.

Na Floriánskej ulici stálo len 5 - 6 domov v jednom rade. Na fotografii v popredí vidno drevený plot, postavený pri veľkej kruhovej kamennej nádrži, ktorá slúžila ako sklad ľadu. V zimných mesiacoch totiž ľad z Dunaja uložili do dobre izolovanej podzemnej zásobárne a ten potom v lete predávali. Kupovali ho najmä mäsiari, ale aj všetci, ktorí zachovať potraviny dlho v použiteľnom stave. Dom na obrázku, vľavo od ľadovej jamy, mal napriek veľmi jednoduchej fasáde kvalitný portál z červeného mramoru. Na klenáku bol vytesaný dátum 1834 a monogram prvého majiteľa. Iný z domov na ulici mal na oknách prvého poschodia veľmi bohaté barokové koškové mreže. Pôvodne bohaté obyvateľstvo ulice na konci 19. a na začiatku 20. storočia nahradili ľudia z veľmi nízkych sociálnych vrstiev. Z domov vážených remeselníkov sa stali verejné domy. Súviselo to najmä s kasárňami v areáli hradu, odkiaľ sem bol pohodlný prístup schodami „Pri hradnom vodovode“. Aj túto ulicu okolo roku 1970 úplne odstránili. Ostala po nej len vodorovná terasa na svahu pod hradom a novou budovou parlamentu.

Štefan Holčík

FOTO - Karol H. Gürth

Staromestské
Noviny + Bratislavské
Noviny = 184 000

Kníhkupectvo Gump je plné priateľov

STARÉ MESTO

V uplynulých dňoch bolo na Heydukovej ulici otvorené nové kníhkupectvo. Malé, nenápadné, ale útulné. Na mieste, kde bol len nedávno obchod s pánskymi kravatami, dnes ponúkajú knihy. Dobré knihy. V kníhkupectve Gump, ktoré si tu otvorili Jana Štulajterová a Ján Viktorín, nájdete zaujímavú prózu, poéziu, či spoločenskovednú literatúru. A vždy tam nájdete priateľa.

Kníhkupectvo Gump nie je obyčajným obchodom, kde predávajú knihy. Patrí medzi tých málo priestorov, ktoré majú svoju atmosféru, kde sa cítite príjemne. Milovníci dobrej literatúry, umenia a hudby tu nájdú tých najlepších priateľov. A to nielen v knižných regáloch, ale aj medzi nimi.

Nenájdete tu komerčne úspešné tituly, ktoré ponúkajú pouliční obchodníci na každom rohu bratislavských ulíc. Tu sú naozaj knihy, ktoré sú o niečom, a ktoré nesklamú. Tak ako dobrí priatelia. Apropos, ešte ste tam neboli? Tak niekedy nabudúce. Možno sa tam stretne, priatelia. (ado)

3 knižných regálov

Barbora Cartlandová
DUCH MONTE CARLA

Krásna dievčina Místral sa vyberie do Monte Carla, kde ju teta chce uviesť do spoločnosti. Do intríg pomstychlivej ženy zasiahne však prudký ľubostný cit, ktorý sa začína odvíjať medzi dievčinou a anglickým šľachticom Róbertom.

Sabine Hoffmanová a kol.
PORADCA PRE ŽENY

Ženský breviár z oblasti povolania, partnerstva, psychiky, sexuality a zdravia. Témy, ktoré zaujímajú dnešné ženy.

Paul Halpern
ŠTRUKTÚRA VESMÍRU

Aký starý je vesmír? Sú hviezdy a galaxie staršie než najstarší možný predpokladaný vek vesmíru? Má vesmír nejakú štruktúru? Bude sa vesmír ďalej rozvíjať, alebo zanikne? Na tieto a podobné otázky vám odpovie táto kniha.

Robert H. Hopcke
NIČ NIE JE NÁHODA

Podivuhodné príhody o láske, priateľstve, povolani, snoch, duchovnom živote, zrode a smrti z hľadiska nezvyčajnej zhody okolností.

Ed McBain
POSLEDNÁ VEĽKÁ NÁDEJ

Pri vyšetrovaní záhadného zmiznutia manžela sa súkromný detektív Matthew Hope musí obrátiť na detektíva Carellu, lebo všetky stopy vedú na sever a sú zrejme spojené s finančnými machináciami.

Franz Herre
CISÁR FRANTIŠEK JOZEF I.

Knihy vykresľuje nielen život tohto panovníka, ale aj celú dobu a osudy celého starého kontinentu za jeho dlhého panovania.

Tieto a ďalšie knihy sa v októbri objavili v knižných regáloch Staromestskej knižnice a ďalších verejných knižníc na území Bratislavy.

Tri zápasy bez prehry (ale aj víťazstva)

Keď sa funkcionári bratislavského Slovana dozvedeli zloženie B-skupiny Európskej ligy, tak si museli ešte raz pretrieť oči a ešte raz zopakovať mená súperov. Skupinu totiž vystužili majstri troch krajín a všeobecný názor znel, že je to „skupina smrti“. Kvarteto tímov okrem Slovana vytvorili nemecký Frankfurt Lions, finske IFK Helsinki a Färjestads BK zo Švédska!

Belasi nezačali svoje účinkovanie najšťastnejšie. Na prvé stretnutie cestovali do Švédska a hoci výkonom nesklamali, domov si priviezli len bod za prehru v predĺžení. Málokto vtedy tušil, že ďalšie dva kroky budú takmer navlas rovnaké. V 2. kole privítal zaplnený Zimný štadión Vladimíra Dzurilla IFK Helsinki a fanúšikovia sa hlboko v noci rozchádzali s rozpačitými pocitmi. Bokrošovci si

znovu nepripísali plný bodový zisk. V normálnom hracom čase sa zápas skončil nerozhodne, ale po prehre v samostatných nájazdoch pribudol na konto Bratislavčanov znovu iba chudobný bod. Do tretice všetko najlepšie, povedali si hráči, funkcionári i fanúšikovia belasých pred stretnutím vo Frankfurte. Výsledok už určite poznáte. Slovan síce viedol 3:1, ale v záverečnej tretine o náskok prišiel a v samostatných nájazdoch sa to skončilo podľa šablóny. Znovu prehra, znova len bodík! Tretí zápas bez prehry, ale čo horšie aj bez víťazstva v normálnom hracom čase. Tréner Ernest Bokroš po stretnutí hovoril o rozhodujúcom okamihu: „Bol v závere druhej tretiny, keď sme za stavu 3:1 nevyužili presilovky 5:4 a 4:3!“ Súčasne potvrdil, že „všetci exekútori samostatných nájazdov - Cíger,

Lipiansky, Kolník a Voskár - sa prihlásili sami, nemusel som ich vyberať.“ Bratislavský kormidelník sa však nevyhol kritike tvrdej, miestami brutálnej hry Nemcov, ktorú rozhodcovia podľa jeho názoru dostatočne netrestali. „Ak má Európska liga pokračovať týmto trendom, potom nemá cenu ju hrať,“ tvrdil, ale nezabudol dodať, že za výsledok vo Frankfurte si môže Slovan aj sám. Situácia v skupine stále dáva šance na postup všetkým štyrom tímom. Pre nášho majstra bude dôležité, aby naplno bodoval už najbližšie proti Frankfurtu a pri predpokladanom postupe z 2. priečky by mu pomohlo víťazstvo Helsínk vo Färjestads. Aj preto budú slovanisti 11. novembra v stretnutí s „frankfurtskými levmi“ potrebovať hlasivky svojich fanúšikov. **Michal Mind'áš**

Podarí sa Slovanu získať prvé víťazstvo v Európskej lige?

FOTO - Dušan Kittler

Nie každý výlet je cestovateľským zážitkom

So skraccujúcimi sa dňami a nevládnym počasím sa ohlasuje blízkosť obdobia veľkého sviatočného šialenstva: predvianočné nákupy. Prvé lastovičky prilietajú do schránok v podobe pozvánok. Jedny zvu na výlet do Rakúska či inde za pomerne nízky poplatok. V cene je okrem prehliadky mesta aj obed či iné občerstvenie. Iné pozvánky sľubujú darček pre každého, kto prijme pozvanie do nejakej väčšej miestnosti na predvádzanie výrobkov - samozrejme, aj s občerstvením. Pretože veľa spotrebiteľov, ktorí sa na podobných akciách zúčastnili, končí u nás v poradni Fóra spotrebiteľov na Uršulínskej 11 v Bratislave - rozoberme si tieto akcie trochu podrobnejšie.

„Výlety“ môžu mať aj takýto priebeh: po nastúpení do autobusu v skorých ranných hodinách vás odvezú do bližšie neurčenej reštaurácie, kde odborne vyškolení a rečovo nadaní dileri - rozumej podomoví obchodníci - hodiny!! presvedčujú o zázračných účinkoch či aspoň fantastickej výhode určitých výrobkov. Môžu to byť hrnce, čistiace potreby, výrobky pre domácnosť či lôžkový textil alebo čokol-

Zákazník je pán

vek iné. Potom príde na rad občerstvenie: nezriedka iba minerálka a trvanlivé pečivo. Počas občerstvenia a po ňom sa vám individuálne venuje niekto z „profesionálov“ pozývateľa a snaží sa vás presvedčiť, aby ste podpísali zmluvu o zakúpení ponúkaného tovaru. Ak máte šťastie, autobusom vás prevezú aj po meste, systémom: vpravo je toto, vľavo hento... A večer sa dostanete domov. „Domáce“ akcie majú podobný priebeh, ibaže sú bezplatné (pre vás), nekoná sa ceremónia s autobusom, ba ešte dostanete aj darček. Musím priznať, že tieto darčeky bývajú pomerne hodnotné, v cene 100 až 200 Sk. O čom je teda vlastne reč? Veď sa z vlastnej vôle zabavím, občerstvím a dostanem darček! Konečne, ak sa mi to celú znepečí, môžem každú zmluvu zrušiť. To je, samozrejme, pravda. Avšak vo virvare celej akcie si pravdepodobne nestihnete „prelúskat“ celú viacstránkovú zmluvu. Taktiež si asi neuvedomíte, že výrobky predávané netradičným spôsobom bývajú aj niekoľkonásobne drahšie. A azda si až

doma uvedomíte, že ste vlastne podľahli davovej psychóze. Preto nabádam k ostražitosti. Stormovacie podmienky sú vždy súčasťou zmluvy. Nezáleží pritom, na ktorom mieste a akým písmom sú uvedené. Či nebudaj na ich prečítanie nepotrebuje napríklad starší človek zväčšovať! Stormovacie poplatky sa pohybujú medzi 20 až 30%. Napríklad ak výrobok stojí 40 000 Sk, potom môže stormo znamenať 10 000 Sk. Trochu veľa za neuváženosť, pravda?! No uvážte: darčeky, suroviny na občerstvenie, prenájom miestnosti a plat dílera - to všetko sa predsa musí vrátiť. Azda si nemyslíte, že sa takéto akcie organizujú na vyplnenie vašich voľných hodín či dní! Ak sa rozhodnete takýto netradičný predaj akceptovať, vyberiete si podľa svojich predstáv a ste spokojný - potom je všetko v poriadku. Moje upozornenie je pre tých, ktorí by z neskúsenosti či nevedomosti mohli skončiť v našej poradni. Neviete vám totiž pomôcť. Kúpno-predajnú zmluvu podpisujete dobrovoľne, a tak ste vopred informovaní o všetkých podmienkach.

Marta Černá,
Fórum spotrebiteľov

Kto zavíta do Bratislavy?

Nemecký hokej mal síce pred rokmi veľké plány, ako sa však ukázalo, samotné peniaze priniesli viac úžitku klubom ako reprezentácii. Aj príklad najbližšieho súpera Slovana v Európskej lige dokazuje politiku nemeckého klubového hokeja. Dostať do mužstva čo najviac cudzincov, najlepšie čo najlacnejších, ešte lepších čo najbojovnejších, a pritiahnúť divákov na tribúny ak už nie kvalitou, tak aspoň bojovnosťou, ktorá neraz prechádza až v brutalitu. Nie nadarmo sa preto o nemeckom hokeji hovorí ako najtvrdšom na starom kontinente.

Samotný klub Frankfurter Lions patrí v bundeslige medzi najmladšie. Svoje zápasy hráva v Eissporthalle, ktorá má kapacitu 7 tisíc divákov. V minulosti boli miláčikmi tribún českí reprezentanti Róbert Reichel, Jiří Lála, dnešnou najjagavejšou hviezdou je Kanadčan John Chabot... V kádri je deväť Kanadčanov, jeden Američan, dvaja Rakúšania, jeden Francúz, jeden Rus a dvaja Fini, z ktorých je dnes asi väčšou osobnosťou brankár Tammí. Tréner Berni Johnston, mimochodom tiež Kanadčan, po prvom zápase povedal: „Po druhej tretine som musel použiť tvrdšie slová. Hráči si mohli vypočúť, že nechcem, aby dostávali tresty, ale aby striedali góly. Ak chceme myslieť na postup, musíme si z Bratislavy priviezt' aspoň bod!“ Svoje však vedia aj slovanisti, takže v utorok večer bude na Tehelnom poli určite horúco! **Michal Mind'áš**

FAKTY Z PRVÉHO ZÁPASU

Frankfurt - Slovan 4:3,
na samostatné nájazdy 3:1
Góly: 30. Charbonneau (Hayward), 42. Barrie (Richard, Palmer), 44. Bresagk (Barrie, Charbonneau) - 1. Voskár, 9. Il'jin (Voskár, Jendek), 34. Mosnár (Cíger, Gribko), vylúčení: 6:9, navyše Doyle a Chabot na 10 min, Snell 5 + 20 min, presilovky 0:1, oslabenia: 0:0, rozhodoval: Bertolotti (Švajč.), 5000 divákov.
1. IFK Helsinki 3 2 1 0 0 16:7 8
2. Färjestads BK 3 0 2 0 1 11:11 4
3. Frankfurt Lions 3 0 1 1 1 10:16 3
4. SLOVAN 3 0 0 3 0 7:10 3

Kam za športom?

FUTBAL

I. liga: **7.11.:** Inter - Ružomberok (17.00), **14.11.:** Slovan - Prievidza (13.30), **15.11.:** Petržalka - B. Bystrica (10.30), **21.11.:** Inter - Nitra (17.00).
II. liga: **14.11.:** Devín - Púchov (10.30), **15.11.:** Slovan B - Ličartovce (13.30).
Reprezentácia: **10.11.:** Slovensko 21 - Poľsko 21 (15.00) na Pasienkoch, Slovensko A - Poľsko A na Tehelnom poli.

HOKEJ

I. liga: **13.11.:** Slovan - Prešov (17.30), **20.11.:** Slovan - L. Mikuláš (17.30), **27.11.:** Slovan - Spišská N. Ves (17.30).
Európska liga: **11.11.:** Slovan - Frankfurt Lions (20.00).

BASKETBAL

I. liga žien: **21.11.:** Slovan - Ružomberok, **25.11.:** Slovan - Istrobanka.

HÁDZANÁ

I. liga žien: **8.11.:** Inter - Michalovce, **15.11.:** Inter - Zlatná.
I. liga mužov: **14.11.:** ŠKP - Nové Zámky (18.00).

Vaš inzerát tu uvidí milión očí!

Za 3 minúty z Berlína do Kölnu

So záujmom si prečítam takmer všetky články, lebo ma veľmi zaujíma pokrok vo veci skrášlenia Bratislavy. Mohol som sa pri mojej poslednej návšteve v Bratislave presvedčiť, že mesto sa postupne stane „perlou na Dunaji“, ako to bolo v ďalekej minulosti.

Veľmi rád si prečítam články pána Satinského, azda aj preto, že som tiež vyrastal na Dunajskej ulici, ale v jej hornej tretine, čiže na konci. Bolo to však v rokoch do 1934 a jeden z mojich kamarátov bol nebohý Ferko Dibarbor. On býval na Tilgnerovej ulici. Pred múrom Ondrejského cintorína bolo totiž detské ihrisko a na ňom sme hrali futbal s loptou z handry. Spolu sme aj často išli do kina RADIO na rohu Kempelenovej ulice. Tu mi príde na um, že vtedajšia Bratislava mala viac kín, ako má dnes.

Pamätám si na tieto kiná: Redouta, Elektrobioskop (neskôr Weltspiegel a kino mladých), Fisograph na dnešnej Panskej ulici, ELITE naproti Primaciálnemu palácu, Slovan (Nástup), Tatra, Palace, Atlon, Lux, Urania, Alfa (Živnodom), YMCA, Atlantis, Olympia, Metropol, 1. máj (v dome hasičov), Central Liga (Radio) na Dunajskej ulici.

S potešením som si prečítal, že Propeller zase premáva od Berlína do Kölnu. Svojho času sme sa totiž žartovne pýtali: Ako dlho trvá z Berlína do Kölnu? Odpoveď bola: 3 minúty. Na ľavom brehu Dunaja totiž bola kaviareň Berlin a na druhej strane výletná reštauračná záhrada, ktorá patrila majiteľovi Kölnovi, ktorý bol tiež majiteľom kaviarne na Zelenej ulici.

Hans Zabadał,
Augsburg (Nemecko)

Vianočné trhy na viedenských námestiach

VIEDENĽ

Od soboty 14. novembra sa vo Viedni začína séria vianočných trhov. Ako prvý to je trh na Rathausplatz, ktorý bude otvorený denne od 9. do 21. hod. Od 21. 11. bude vianočný trh v Schönbrunne, otvorený bude od pondelka do piatku v čase od 12. do 20. hod., cez víkend od 10. do 20. hod. Od 28. 11. budú otvorené aj ďalšie vianočné trhy - Freyung, Heiligenkreuzerhof a Karlsplatz. Otváracie hodiny tu budú nasledovné: Freyung - denne od 9.30 do 19.30, Heiligenkreuzerhof - v sobotu od 10. do 19. a v nedeľu od 10. do 18. h., Karlsplatz - denne od 12. do 20. hodiny. (com)

Módne fotografie P. Lindbergha

VIEDENĽ

Vo viedenskom Dome umenia Kunst-Haus Wien vystavuje módny fotograf Peter Lindbergh. Viac ako 200 originálnych fotografií dokumentuje svojský štýl umelca, ktorý svojimi zábermi určil nový smer v módných fotografiách.

Výstava pod názvom „Images of Women“ prezentuje osobnosti filmu a módy Kate Moss, Nadju Auermann, Cindy Crawford, Micka Jaggera, Tinu Turner pred kontrastujúcim pozadím obrazu, aby tak zvýraznil reč ich tela. Prehliadka fotografií potrvá do 31.1. 1999 denne od 10. do 19. hod. Vstupné 90 šilingov je každý pondelok polovičné. (com)

Sociálna starostlivosť o starých i mladých

STARÉ MESTO

Dôchodcovia tvoria v Starom Meste 30 percent obyvateľstva. Preto je pochopiteľné, že mestská časť venuje sociálnej starostlivosti o starších občanov značnú pozornosť.

„Komplexné sociálne a základné zdravotnícke služby poskytujeme obyvateľom Domova dôchodcov na Podjavorinskej ulici, ktorý má kapacitu 70 miest. Jeho prevádzku v plnom rozsahu hradí mestská časť. Ročné náklady vlni predstavovali 9,5 milióna,“ povedala nám vedúca sociálneho oddelenia miestneho úradu Staré Mesto Magdaléna Krugová. Už tretí rok funguje Senior centrum na

Záhrebskej ulici, kde jedna časť slúži ako denné sanatórium a v druhej je zabezpečená klubová činnosť. Ročne stojí Staré Mesto toto zariadenie 1,7 milióna korún. „V januári 1993 sme otvorili Ubytovňu sociálnych služieb na Smrečianskej ulici, ktorej kapacita je 20 lôžok. Je určená občanom, ktorí na území Starého Mesta majú trvalý pobyt, ale z rôznych dôvodov sa ocitli v bytovej alebo sociálnej núdzi. Ubytovanie v tomto zariadení je krátkodobé, zvyčajne do chvíle, kým si rodina vyrieši bytový problém“, upresňuje M. Krugová. Ročné náklady na jeho prevádzku predstavujú 273 tisíc korún. Zo strany dôchodcov je jednou z najžia-

danejších služieb spoločné stravovanie. Na tento rok poslanci schválili príspevok vo výške 10 korún na jeden obed. Počas roka 14 stravovacích zariadení navštevuje 800 dôchodcov. Ročné náklady na spoločné stravovanie sú vyše 1 milión korún. Záujem je aj o kluby dôchodcov. V súčasnosti ich je v Starom Meste päť a majú spolu 550 členov. Na ich činnosť prispieva sumou 580 tisíc korún. V sociálnej starostlivosti mestskej časti majú miesto i mladé rodiny. Mestská časť zabezpečuje prevádzku a plne financuje štvoro detských jasí s kapacitou 130 miest. Vlni náklady na ich prevádzku predstavovali 6,2 milióna korún. (mg)

Podarilo sa zachrániť vzácny strom

STARÉ MESTO

O pozitívnych prípadoch zaobchádzania s verejnou zeleňou informujeme v našich novinách len zriedka. Oveľa častejšie sa totiž vyskytujú prípady vandalského prístupu rôznych majiteľov pozemkov, stavebníkov alebo obyčajných ničiteľov prírody. V posledných dňoch sme sa stretli aj s jedným z mála pozitívnych prípadov.

Vo dvore objektu na Obchodnej 49,

ktorý je súčasťou projektu výstavby nového obchodného centra v tejto časti Obchodnej ulice rastie solitér Wisteria sinensis (Vistéria čínska), ktorú mestská časť Staré Mesto žiadala zachovať a chrániť pred akýmkoľvek poškodením. Na pozemkoch zbúraných domov číslo 43 až 49 sa realizujú práce na výstavbe centra, takže strom je bezprostredne ohrozený stavebnými mechanizmami. Spoločnosť Intermona, ktorá výstavbu

realizuje, preto požiadala o presadenie solitéru. Ten bude na základe žiadosti riaditeľky presadený do objektu Základnej školy na Grösslingovej ulici. Presadbu zrealizuje odborná firma v mimovegetačnom období, v časovom rozpätí nie dlhšom ako 24 hodín. Spoločnosť Intermona je povinná zabezpečiť odbornú starostlivosť o presadenú drevinu minimálne po dobu 1 roka od uskutočnenia presadby. (bk)

Sporenie očami detí je názov výstavy detských prác, ktorú si môžete prezrieť v priestoroch Slovenskej sporiteľne na Námestí SNP 18. Vo výklade sú vystavené tie najvydarenejšie dielka, za ktoré ich autori boli zástupcami našej najväčšej bankovej inštitúcie ocenení upomienkovými predmetmi. Deti, ktoré si svoje výtvyry našli vložené za sklom, neskrývali radosť a hrdo sa k nim hlásili. Ostatní si ich budú môcť prezrieť až do začiatku decembra. FOTO - Vladimír Mišauer

V prelukách treba stavať parkovacie domy

Veľmi ste ma ako starého Prešpuráka potešili. Už sa teším na ďalšie číslo. Nuž a v kútiku duše dúfam, že nebude dlho trvať a budú vychádzať ako týždenník, možno s potrebou platenia aspoň zčasti, vždy v sobotu, ako čítanie na víkend. Možno by stálo za úvahu spojenie nákladov na noviny mestských častí v jedny celomestské, keďže Večerník je prepolitizovaný a stratil charakter „našich“ novín. Potom by možno stálo za úvahu, keď už noviny nesú trojjazyčný názov, jednu stránku napísať v jazyku nemeckom a maďarskom.

V minulom čísle je spomenuté budovanie podzemných garáží s negatívnym názorom lúčiaceho sa ministra Zlochu. Povieť vám úprimne, aj názor viacerých priateľov je podobný, pokiaľ ide o Hviezdoslavovo námestie a Námestie SNP. Keby nebol magistrát či radnica taký ťažkopádny, už by vo viacerých v prelukách (zo Špitálskej na Heydukovu ulicu, na Dunajskej vedľa Omnie, na

Dunajskej na mieste ruín troch domčekov a parkoviska Otčina, z Gorkého na Laurinskú) boli v prevádzke parkovacie domy so 4-6 podlažiami nad zemou a možno dvomi pod zemou, kde by mohlo parkovať niekoľko sto áut. Tak je to riešené vo Viedni i vo Švajčiarsku. Nevieť, prečo je snaha rozkopávať na roky centrum mesta a hnať nás pod zem. V USA a Kanade tie podzemné katakomby budovali súčasne s budovaním mrakodrapov a metra. Prosím vás, rozprúďte širšiu diskusiu o tomto probléme, aby novozvolené mestské zastupiteľstvo malo názor obyvateľov a nie iba „odborníkov“, ktorí za naše peniaze si chcú budovať pomníky. Aby stred mesta nebol tlačenejší autami do dopravného kolapsu, treba natvrdo zakázať vjazd do peších zón. Na to je potrebné rozšíriť sieť parkovísk pred centrom, ako je napríklad pozemok po bývalej parkeťke na Račianskej ulici, kde je mŕtvo už pekných pár rokov. Za ten čas sa už vybudovanie mohlo zaplatiť. Dá sa ešte využiť časť parkoviska na Bajkalskej, pred býva-

lymi kúpeľmi Centrál (to je hanba mesta a štátu), atď.

Metro - to je ďalší boľavý problém. Nie a nie sa rozhodnúť. Možno je to tak dobre. Čo však dovedy s dopravou toľkého človečenstva denne z Petržalky? Nepokúsate sa oprášiť návrh dvoch odborníkov zo Železníc SR, ktorí pred 5-6 rokmi navrhli využiť koľajové spojenie Petržalky so stanicami Nové Mesto, Predmestie možno až po Filiálku a na Hlavnú stanicu? Keby na takomto prepojení premávali najmä v špičkách veľkokapacitné súpravy, odbremenili by dopravu cez mosty a autobusy by zväzali cestujúcich na Petržalskú stanicu. A ešte by stále mohol jeden spoj premávať cez Starý most na Dostojevského rad, alebo už nie? Na päť či možno aj sedem rokov by sa to azda rentovalo.

Záverom ešte toľko. Dodržte lokálnosť „našich“ novín a píšete výsostne iba o „našom drahom a milovanom meste“. Na zlosť nacionalistom.

Oto Czeglán, Nové Mesto

Radšej vaňu zrenovovať, ako kúpiť novú

AD: DAJTE SI POZOR...

Pozorne som čítal obidva články, ktoré sa venovali problematike opráv smaltu vaní, pretože sa ma to bytostne dotýka. Vlastne až výrobca vaní mi dal príčinu ozvať sa. Asi pred 4 rokmi sme sa rozhodli pre prestavbu kúpeľne, samozrejme s tým, že si kúpime novú vaňu. Kúpili sme si práve vaňu značky ESTAP. Smalt vyzeral dobre a tak sme ju zabudovali a obložili obkladačkami. Už po prvom týždni používania však z nej odpadol kúsok smaltu a po ďalšom druhý. Dnes okrem dvoch čiernych fliačkov nemá smalt na vani žiadny lesk a je veľmi problematické ju očistiť.

Asi mi poradíte, že som ju mal reklamovať, ale kto mi zaplatí rozbúranie celej kúpeľne, navyše, kde zoženiem také isté obkladačky. Preto si myslím, že podobný problém mal aj pisateľ prvého článku. A tiež isto dobre vedel, že je predsa lepšie si kúpiť novú vaňu (tak radí výrobca), ako renovovať starú. Musím ešte pripomenúť jeden poznatok ku kvalite smaltu novej vane. Keď sme odstraňovali staré obkladačky, všetko to padalo do starej vane (cca 25-ročnej) a môžem povedať, že neodpadol ani kúsok smaltu a jeho lesk bol výrazne lepší ako novej po 4 rokoch. Z dnešných cien za prestavbu kúpeľne vyplýva, že je výrazne lacnejšie 3- alebo 4 krát dať si vaňu renovovať (bez demontáže), ako ju vymeniť za novú. A do tejto situácie som sa dostal vďaka svojej dôvere firme ESTAP. Bol by som rád, keby sa ozvali aj iní majitelia vaní značky ESTAP.

Miloslav Kopecký, Karlova Ves

Na anténu treba povolenie

BRATISLAVA

V predchádzajúcom vydaní sa objavil kritický článok o satelitných anténach, ktoré špatia fasády domov v Starom Meste. Tento problém sa však netýka len tejto mestskej časti. V tejto súvislosti sa vynára otázka, či na umiestnenie satelitnej antény na dom je potrebné nejaké povolenie.

V zákone o telekomunikáciách sa hovorí, že pre stavbu vonkajších prijímacích rozhlasových a televíznych antén a ich zvodov, pokiaľ sa dodržia technické normy, pokiaľ toto zariadenie nekrižuje pozemné komunikácie alebo vedenie, nie je potrebné stavebné povolenie, ale je potrebné predchádzajúci súhlas vlastníka nehnuteľnosti alebo predchádzajúce rozhodnutie súdu. Nie je povolené zriaďovať individuálne vonkajšie prijímacie antény na objektoch, kde už bola zriadená spoločná anténa vhodná pre požadovaný príjem. Stavebný úrad môže nariadiť preloženie alebo úpravu antén, ktoré ohrozujú stav nehnuteľnosti, bezpečnosť okolia alebo rušia jeho vzhľad.

V praxi to znamená, že pred zriadením satelitnej antény je potrebné požiadať o súhlas majiteľa, resp. správcu domu. Odporúča sa informovať na miestnom úrade, či v tejto veci nebola vydaná nejaká smernica. V prípade, že ide o historickú budovu je potrebné aj vyjadrenie Slovenského ústavu pamiatok (SÚP). Žiadosť by mala obsahovať popis alebo fotografiu miesta, kde bude anténa umiestnená a jej typ. V prípade, že anténa bude umiestnená bez vyjadrenia SÚP, môže byť voči jej majiteľovi začaté priestupkové konanie. Roman Vavro

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA BÚDKOVEJ CESTE zasahovali privolaní policajti v rodinnom dome proti zlodějovi, ktorý sa dostal dovnútra pomocou skrutkovača. Zloděj, 24-ročný Ján V., ktorý sa skrýval v garáži, mal pripravenú na odnesenie motorovú pílu. Umiestnili ho v cele predbežného zadržania.

NA ŠANCOVEJ ULICI prepadol neznámy páchatel' 87-ročného dedka pred jeho bytom. Chytil ho za ústa, aby nemohol kričať, udrel ho do tváre a zhodil na zem, kde ho bil, kým starý pán neomdlel. Keď precitol, zistil, že mu chýba peňaženka s 3000 korunami. Okrem toho utrpel zranenia s dobou liečenia najmenej jeden mesiac.

NA OBCHODNEJ ULICI zasahovala výjazdová skupina s pyrotechnikom po tom, čo neznámy muž telefonoval 44-ročnému Bratislavčanovi, že v jeho aute zaparkovanom na spomenutej ulici je uložená bomba. Výstraha bola falošná, bombu nenašli.

NOVÉ MESTO

NA ŠKULTÉTYHO ULICI policajná hliadka zasahovala po oznámení na linku 158, že sa tu pohybuje podozrivý muž s veľkou škatuľou. Policajti prepátrali okolie a pri kontrole taxíka našli dve tlačiarne, ktorých pôvod nevedeli dva pasažieri - 31-ročný Ľudovít H. z Bratislavy a 28-ročný Marián V. z Handlovej - vysvetliť. Predviedli ich na policajné oddelenie.

RAČA

NA ULICI PRI ŠAJBÁCH sa vlámali neznámi páchatelia do firmy Trans European Slovakia. Po násilnom odstránení zámok sa dostali do skladu, kde odcudzili videokamery značky Sony, čím spôsobili firme škodu vo výške 320 tisíc korún.

RUŽINOV

NA KVETNEJ ULICI zadržali policajti 36-ročného Jaroslava M., ktorý mal pri sebe 15 skladačiek heroínu s hmotnosťou 1,79 gramu. Jeho 30-ročná spoločníčka mala pri sebe tiež heroín, ale len jednu skladačku. Oboch policajný vyšetrovateľ obvinil z trestného činu.

NA DRIEŇOVEJ ULICI privolaní policajti zadržali v sídle viacerých firiem 18-ročného Andreja F. a 21-ročného Františka K. z Holíč. Mladší mal pod sakom schovaný notebook s adaptérom a mobil Nokia. Policajti zistili, že veci ukradli z firmy Oasa Computer. Pri preverovaní na policajnom oddelení v Ružinove sa zistilo, že obaja majú na svedomí okrem rôznej majetkovej trestnej činnosti aj ozbrojenú lúpežnú prepadnutie, preto si ich prevzala kriminálna polícia.

PETRŽALKA

NA DOLNOZEMSKÉJ ULICI z parkoviska pred Ekonomickou univerzitou ukradol neznámy páchatel' Audi A8 striebornej metalízy, ktoré má podľa majiteľa, nemeckého občana z Lipska, hodnotu dva milióny korún. (his)

ZICHYHO PALÁC

Ventúrska 9

ponúka na prenájom priestory na usporiadanie spoločenských podujatí, konferencií, seminárov a recepcií.

Informácie: 533-0615

Vymením 3-izb. družst. byt (74 m²) v Ružinove - Ostredkoch pred odkúpením do OV (7/7 posch., tel., KTV, balkón) za podobný, nie štátny v Dúbravke.

Tel.: 236-135.

Za fasádou sa skrýva dom zo stredoveku

Pamätníci histórie

Až do dôkladnej rekonštrukcie meštianskeho domu na Zámocníkovej 7 málokto predpokladal, že za fasádou z 19. storočia sa skrýva úplne zachovaný stredoveký dom. Postavili ho v druhej polovici 15. storočia pri múre hradieb.

Nie je ťažké uhádnuť, prečo pod ním vybudovali dve rozsiahle pivnice nad sebou, v ktorých ešte v našom storočí bolo cítiť vôňu vína. Vo vstupnej hale, ktorá mohla slúžiť aj ako výčap, sa zachovali kamenné sedlá, priestor býval osvetlený otvorenou bránou a malými gotickými oknami.

Budovu v 16. storočí rozšírili, v 17. storočí zvýšili o druhé poschodie. Vtedy dostal objekt aj ozdobnú fasádu, ktorá bola donedávna zakrytá vrstvou omietky z 18. a 19. storočia. Keď v 19. storočí nahradili pôvodný portál novým, osadili nad bránu okienko - svetlík. Jeho zasklená časť je dodnes zdobená vtedy módnym motívom prekrížených šípov, rovnakým ako na bráne domu na Ventúrskej č. 20 (Antikvariát Steiner). **Štefan Holčík**

FOTO - Vladimír Mišauer

V tom čase do dvorov zloději nechodili

Chlapci z Dunajskej ulice

Do nášho dvora v dávnych časoch občas vošiel drotár s krošňou, a prímom vo dvore drôtoval hrnce. Oknárovi priniesla gazdiná alebo slúžka rozbité okno. Okolo oknára sme obzguňali my - chlapci z Dunajskej ulice. Išlo o git. Zo zvyškov gitu, ktorý nám oknárovi daroval, sa dali robiť krásne plastelinové sošky. Dvory boli otvorené, striedavo sme sa hrali raz na jednom, raz na druhom - nikde nijaké mreže, závery. V tom čase do dvorov zloději nechodili. Vôbec sa mi zdá, že zlodějov bolo v tom čase podstatne menej.

Vo dvoroch na našej ulici pulzoval radostný život. Občas vošli do dvora kone s vozom. Priniesli sudy s vínom alebo burčiakom. Prázdne odniesli. To do dvora U Rašov. Tam bola ešte dlho do šesťdesiatych rokov celkom solídna viera. Bolo to približne v miestach, kde teraz predávajú autá - škodovky. Darma je, Bratislava sa stala veľkometom. Na Dunajskej ulici namiesto krámkov, cukrární, bodeg krmičiek a vech jestvujú teraz predajne áut a filiálky bánk. Hotový Wall Street!

Vo dvoroch za nášho detstva rástla tráva,

pokryté škridľami dost' šmykľavé. Doplatil na to Milan B. Nezabil sa. Len spadol do otvorenej drevenej kade z nehaseným vápnom. Razantní rodičia z Dunajskej ulice vtedy urobili raziu v našej klubovni a zrušili ju. Plné meno kamaráta, ktorý spadol do nehaseného vápna neuvádzam preto, lebo som zistil, že tieto noviny čítajú Bratislavčania po celom svete a kontrolujú pravdivosť spomienok. Dostal som milý list od Ivana K. z Kanady, ktorému sestra poslala Staromestské noviny. Ďalšieho kamaráta z našej ulice, ktorý žije v južnej Afrike pobúrilo, že som písal o PODRUME a nebol to PODRUM! Všetkým chlapcom z Dunajskej ulice roztrúseným po celej Zeme gulím oznamujem: nebol to PODRUM! Pomýlil som sa. Bola to krčma U TÖRÖKA. Török bol na Dunajskej, (chodili tam rodičia na „kis gulyás“ - malý guláš) a PODRUM (neskôr Albánska reštaurácia) bol z druhej strany - na Špitálskej ulici oproti Kostolu sv. Ladislava. Odpusťte chlapci z Dunajskej ulice, starému kamarátovi! Som rád, že nás čítate aj vďalekej cudzine. **Július Satinský**

Bratislavské naj...

NAJZNÁMEJŠOU KAVIARŇOU v Petržalke bola vyhladková empirová Au Caffé postavená v roku 1826. Do roku 1946 sa volala Kaviareň Sad. Dnes má pôvodný názov, je v nadmorskej výške 135 metrov a uvažuje sa o jej rekonštrukcii.

NAJSTARŠIA A NAJMENŠIA ľudová škola v Petržalke bola postavená v roku 1848. Mala jednu triedu a 38 žiakov. Stála na Školskej ulici v Petržalke. V prvej ČSR boli školy trojazyčné.

NAJVYŠŠIE SITUOVANÁ KAVIARĚŇ je na Novom moste. Vyhladková kaviareň Bystrica je vo výške 80 m na vrchole pylónu. V ňom je rýchlodyňah, v druhej „nohe“ je núdzové schodisko so 430 schodmi. (pn)

Spomienkový album

Pred Michalskou bránou sa od stredoveku formovalo miesto, ktoré dostalo svoju definitívnu podobu až v 18. storočí. Zo severovýchodu sem ústili dve diaľkové cesty, ktoré spájali mesto s Moravou a s lokalitami na južných svahoch Malých Karpát. Keďže sa tu obchodovalo najmä so zeleninou, dostalo námestiečko názov Kohlmarkt, v preklade „zeleninový trh“. Nedorozumením sa prekládalo ako „uholný trh“. Dnes je to Hurbanovo námestie.

Oproti výjazdu z Michalskej brány postavili v 18. storočí tri meštianske domy. Najvýstavnejší z nich stál na nároží pri ulici „štyroch vedier“ (Viereimergasse). Tú na konci 19. storočia premenovali na ulicu arcikniežaťa Friedricha a po druhej svetovej vojne na Štúrovu! Dnešný názov Suché mýto sa pôvodne vzťahoval len na miesto pred Grassalkovichovým palácom. V dome na nároží sa po prvej svetovej vojne nachádzali priestory Slovenskej banky. V 80. rokoch ho zbytočne zbúrali. Vtedy zničili aj dom na nároží oproti, pri Veternej ulici, kde bývala reštaurácia s názvom „Fajka“.

Dom pri terajšej Obchodnej ulici (Alfa) si doteraz zachoval múry z 18. storočia, ale je natoľko prestavaný, že si to nikto neuvedomuje. Na konci 19. storočia bola v nárožnej izbe na druhom poschodí prvá telefónna centrála v našom meste (1884 - 1890). Prostredný dom okolo roku 1870 zbúrali a nahradili novostavbou, v ktorej sídlila známa železiarska predajňa Štefana Pallehnera. Rodinný obchod založili v roku 1790. Tento dátum možno dodnes čítať v oválnom ráme na fasáde. Pod datovaním visela až do 50. rokov nášho storočia ako logo firmy železná kotva, v minulosti pozlátená, ktorá napokon skončila v zbere starého železa. **Štefan Holčík**

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Divadlá

OPERA A BALET SND

- 7.11. - Labutie jazero
 10.11. - Lucia di Lammermoor
 11.11. - Andersen
 12.11. - Carmen
 13.11. - Sedliacka česť, Komedianti
 (1.premiéra)
 14.11. - Sedliacka česť, Komedianti
 (2.premiéra)
 16.11. - La Traviata
 17.11. - Sedliacka česť, Komedianti
 18.11. - Šeherezáda
 19.11. - Rigoletto
 20.11. - Don Carlos
 21.11. - Don Quijote

DPOH

- 7.11. - Ženský zákon
 8.11. - Malá nočná hudba
 10.11. - Malá nočná hudba
 11.11. - Malá nočná hudba
 12.11. - Prelet nad kukučkiným hniezdom
 13.11. - Čertice
 14.11. - Zženadála
 15.11. - Ženský zákon
 17.11. - Čertice
 19.11. - Ženba
 20.11. - Višňový sad
 21. a 22.11. - Na skle maľované

MALÁ SCÉNA SND

- 7.11. - Demokrati
 8.11. - Tango
 11.11. - Marcus Aurelius pri Hrone
 12.11. - Krehká rovnováha
 13.11. - Keď tancovala...
 14.11. - Stratený list
 15.11. - Demokrati
 17.11. - Keď tancovala...
 18.11. - Šialený deň
 19.11. - S vylúčením verejnosti
 20.11. - Lev v zime (predpremiéra)
 21.11. - Lev v zime (premiéra)

ASTORKA - KORZO '90

- 7.11. - Armagedon na Grbe
 8.11. - Macocha
 9.11. - Výmena
 10. a 11.11. - Tartuffe
 12. a 13.11. - Cyrano
 14. a 15.11. - Meštiaci
 17.11. - Kupec benátsky
 18.11. - Popoluška (10.30/14.00)
 19.11. - Matka
 22.11. - Ujo Váša

DIVADLO WEST

- 9.11. - Anjel
 16.11. - Tri v tom

RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO

9. a 10.11. - Konečná stanica
 17. a 18.11. - Tata

Kina

YMCA: do 11.11. - Dobrý Will Hunting (USA), 12.-25.11. - Niečo na tej Mary je (USA)

HVIEZDA: do 11.11. - Mravec Z (USA), do 18.11. - Oči hada (USA), do 25.11. - Niečo na tej Mary je (USA)

TATRA: do 11.11. - Festival frankofónnych filmov, 12.-18.11. - Dobrý Will Hunting (USA), 19.-30.11. - Mesto anjelov (USA)

MLADOSŤ: do 11.11. - Dobrý Will Hunting (USA), 12.-18.11. - Mravec Z (USA), 19.-22.11. - Pozor na Harryho

OBZOR: do 18.11. - Zorova maska (USA), 19.-30.11. - Mafia (USA)

ODBOJ: do 10.11. - Zorova maska (USA), 11.a 12.11. - Pomstítelia (USA), 13.11. - Lov na myš (USA), 14. a 15.11. - Pastí, pastí, pastičky (ČR), 20.-22.11. - Zachráňte vojaka Ryana (USA)

Bratislavské
Noviny

najbližšie vyjdú 19. 11.

Aj film Pozor na Harryho potvrdzuje, že Woody Allen zo svojho newyorského bytu vidí naozaj všetko. FOTO - archív

Woody Allen vidí zo svojho bytu všetko

Možno trochu tvrdohlavo bude pôsobiť, ak si v týchto dňoch niekto trúfne poslať vyznávačov bieleho plátna aj na čosi iné ako na Spielbergovho vojaka Ryana. Je pravda, že Steven Spielberg vie takmer vždy trafiť do čierneho. Vie, čo chce divák vidieť, čím sa chce dať dojmáť, hladkať aj provokovať, a dokázal to aj takou „ťažkou“ témou, ako je druhá svetová vojna.

Ďalšou pravdou však je, že existuje iný americký režisér, ktorý už roky nie je príliš ochotný pohnúť sa zo svojho newyorského bytu, aby dal na seba pôsobiť bosorácku atmosféru „veľkého jablka“. Potom to všetko spracuje, napíše, nakrúti a vždy s rovnakým výsledným pocitom: veď to je o nás, aj keď vlastne úplne inak...

Woody Allen si aj vo svojom najnovšom

filme Pozor na Harryho nasadil svoje typické okuliare s čiernym rámom, s ktorým vidí cez steny amerických mrakodrapov a možno aj do ľudských vnútorností. Opäť nepotrebuje veľa postáv a kilometrov štvorcových, aby mal vo svojich dojímavých cynických rozprávkach z New Yorku každého a všetko. Samozrejme, po svojom. Piple sa v medziľudských vzťahoch, fascinuje ho, ako si vieme navzájom ubližovať, všetkých nás strháva do bludného kruhu otázok, zďaleka nie intelektuálnych a už vôbec nie výlučne amerických vrstiev: nielen s kým a ako ďalej, ale - prečo vôbec?

Opäť posadnutý psychoanalýzou Allen posotil do svetiel kamier tvorivo „zablokovaného“ spisovateľa Harryho Blocka, ktorého nemilosrdne núti stretnúť sa dôsledne nielen so svojou minulosťou,

ale aj so všetkými postavami, ktoré kedy stvoril a pekne si to s nimi vydiskutovať. Svoje depresie, prepady, aféry... S ich pomocou sa z toho všetkého „vylíže“, ale aj za zvláštnu cenu: zostáva - i keď dobrovoľne - v literárnom vymyslenom svete, ktorý sa mu zdá znesiteľnejší ako realita.

V úlohách Harryho hrdinov sa mihnú také mená ako Robin Williams, Demi Moore či Kristie Alley, ale bez veľkého exhibovania. Tu všetko slúži tajomnému „allenovskému“ svetu. Režisér opäť nevedel nebyť autobiografický, no opäť inak. Iba tušíme, čo je pravda, čo si Allen praje, o čom iba sníva. No tak je to s celým filmom. Vieme, že je geniálne vykonštruovaný, a aj tak sa nám zdá, že toto všetko sa nám zajtra prihodí. A že New York nie je tak ďaleko.

Alexandra Tinková

Aj Vy si myslíte, že toto je zbytočné mrhanie priestorom?

Tak ho využite!

Náš papier znesie všetko.

Teda, takmer všetko.

Žiadajte cenník inzercie! Telefón a fax: 544 100 28

Kam za kultúrou?

STARÉ MESTO

MESTSKÉ MÚZEUM

Primaciálne námestie 3

18.11. o 15.30 - Bratislavské zdravotníctvo v rokoch 1848-1918 - prednáška z cyklu Bratislava 1948-1918 (prednáša Mgr. Antolíková)

PKO, Nábr. amr. gen. L. Svobodu 3

- 8.11. o 19.00 - František Nedvěď so skupinou Fany Band
 9.11. - Šachový turnaj pre dôchodcov
 11.11. - Biliardový turnaj
 12.11. - Padajúce hviezdy - Leonidy '98, astronomická prednáška
 14.11. o 19.00 - Tradičný country bál na Dunaji
 17.11. o 19.00 - Chinaski - koncert
 21.11. - Tap Dance Show '98
 21.11. - Jubileum „Duro Kubánka“, predstavenie SLUK
 22.11. o 19.00 - Marie Rottrová, koncert

PETRŽALKA

DK ZRKADLOVÝ HÁJ,

Rovniankova 3

7.11. o 18.00 - Folklórne zrkadlenie, vystúpenie folklórného súboru Technik
 13. a 14.11. o 19.00 - Andalucia - vystúpenie hudobno-tanečnej skupiny v štýle flamenca

17.11. o 19.00 - Folkforum: Poutníci - koncert spojený s krstom nového CD

20.11. o 19.00 - Technik - vystúpenie folklórného súboru

KLUB ZA ZRKADLOM,

Rovniankova 3

12.11. o 18.00 - Žiletka - projekcia filmu spojená s koncertom skupiny Psí vojáci
 19.11. o 19.00 - Laura a její tigři verzus Křížik a jeho fontána - projekcia spojená s koncertom skupiny Laura a její tigři

DK LŮKY, Vigiľášká 1

7.11. o 17.00 - Pet jazz '98 - VI. ročník medzinárodného jazzového festivalu (Elie Quartet, Lazaro Cruz, J. Burian Band, Bee Connection, Jazz Standard Antona Jara, Hot Jazz Band, Soundso, Quartet Milana Svobodu)

8.11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka

11.11. o 13.30 - Maľujeme s jeseňou

13.11. o 18.00 - Music Club: PUNK - Zóna A (SR) + Terminal Buzzbomb (Fr.)

14.11. o 20.00 - Zverokruh - v znamení Škorpióna

15.11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka

17.11. o 10.00 a 14.00 - Tri prasiatka - divadelné predstavenie

19.11. o 19.00 - Cestovateľský klub: Maroko - prednáška

20.11. o 19.00 - Music Club: ROCK - Le Payeco

21.11. o 19.00 - Music Club: PUNK/GRUNDE - Plexis + Gladiátor

22.11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka

DÚBRAVKA

DOM KULTÚRY, Saratovská 27/A

8.11. o 10.30 - Blízke stretnutie s veselým čertíkom - filmové predstavenie pre deti
 15.11. o 10.30 - Princezná na ocot - bábovkové predstavenie pre deti, divadlo Strigy
 22.11. o 10.30 - Jazerná kráľovná - filmové predstavenie pre deti

NOVÉ MESTO

ISTROPOLIS, Trnavské mýto

8.11. - Bratislava Hot Serenaders

12.11. - Rangers - Plavci

16.11. - Výmena

18.11. - Traditional (Revival Band)

RUŽINOV

DOM KULTÚRY, Ružinovská 28

12.11. - Kubanka, predstavenie SLUK

15.11. - Nedel'né rozprávkové dopoludnie